

SVIBANJ 2013.

5

Marija

ISSN 1331-1476

VJERSKI LIST ZA MARIJINE ŠTOVATELJE

Duh Sveti je Mariju pripravio svojom milošću. Dolikovalo je da bude "puna milosti" Majka Onoga u kojemu "tjelesno prebiva sva punina božanstva" (Kol 2, 9). Iz čiste milosti, ona je bila začeta bez grijeha kao najponiznije stvorenje i najpodobnije da primi neizrecivi Dar Svemogućega. S pravom je kao "Kćer sionsku" anđeo Gabrijel pozdravlja: "Raduj se!" Dok u sebi nosi vječnoga Sina, ona u svom hvalospjevu upravlja Ocu, u Duhu Svetom, zahvalnu molitvu svega Božjega naroda, dakle i Crkve.

(Katekizam Katoličke Crkve, 722)

Na putu nismo sami

Već prije dest godina nemilosrdna bolest srušila ga je u invalidska kolica, što je u njemu podgrijavao stalnu bunu protiv Boga i Crkve... Kad je doznao za bodočašce u Lurd, zaželi onamo poći s jednom jedinom nakanom: ako pred Massabjelskom špiljom ne ozdravi, sebi će na javi oduzeti život. Bio je to Ivan Krstitelj Tomassi, sin upravitelja Barberinskih kneževstava. Zbilo se to g. 1903., upravo nakon što je navršio dvadesetu. I našao se u Lurdu, ali nije ozdravio niti se ubio. Ganuli su ga ondje dragovoljci kad je vidio koliko utjebe, nade i vedrine pružaju patnicima svojim predanim sluzenjem. Iz toga je nastao Talijanski nacionalni savez za prijevoz putnika u Lurd i u međunarodna svetišta (UNITALSD), koji se i danas brine o duhovnom životu tisuća skrbnika za bolesne i nesposobne. Uslijed demokratskih promjena i Domovinskog rata, život brojnih hrvatskih građana uvelike se izmijenio. Mnogi su branitelji poginuli, a iza njih su ostala siročad i udovice. Brojne obitelji jedva sklappaju kraj s krajem i pitaju se dokle će tako životariti. Toliki prekopavaju kante za smeće tražeći što

kako bi preživjeli... Hrvatski mediji, k tome, već godinama na javu iznose same negativnosti, ubijajući tako svaku nadu za bolji život i sretniju budućnost. Osobito su revni u ocrnjivanju Crkve i njezinih službenika, pogotovo kad je riječ o bogatstvu, ističući stalno koliko u crkvenu kasu uđe iz državnog proračuna, a nikad i ne spomenu "nevladine udruge" koje iz iste kase dobivaju znatno više, kako bi mogle zatirati sve što je hrvatsko i katoličko... Ne izaziva li sve to malo-pomalo u dijelu vjernika odvratanje od Boga i Crkve, ne podgrijava li u svima nama i stalnu bunu protiv Boga, Crkve i njezinih predstavnika, a u nekima i najpogubnije primisli?!

Gospin svibanj potiče nas da se trgnemo iz mrtvila i odvažimo na "bodočašce": da stanemo pred Gospodina i zaustavimo se u sabranosti i molitvi. Šaljući svoje u svijet, Uskrsnuli je rekao: "Ja sam s vama u sve dane - do svršetka svijeta" (Mt 28 20). Na putu nismo sami! Stoga nam i papa Franjo poručuje: "Nemojte da vas sulada obeshrabrenje!" Ako se u dubini naše duše roje pogubne misli, sjetimo se savjeta sv. Bernarda: "Ako se podignu valovi kušnji, ako upadneš u grebene nevolja, pogledaj zvijezdu, zazovi Mariju! ... U pogibli, u tjeskobama, u sumnjama, na Mariju pomisli, zazovi Mariju!" Ona vodi k Bogu.

UREDNIK

Marijini obroci

Marijini obroci - Mary's Meals globalni su pokret koji uspostavlja projekte prehrane u nekim od najsiromašnijih zajednica svijeta u kojima glad i siromaštvo sprečavaju djecu da steknu obrazovanje. Siromašna djeca dobivaju u školi obrok dnevno kako bi ih se privuklo da stječu obrazovanje koje im u budućnosti može poslužiti kao "karta" za izlazak iz siromaštva. Budući da u svijetu svakih 30 minuta 31 dijete umire od gladi, pokret nastao na zamisli Magnusa MacFarlane-Barrowa mijenja mnoge živote i pomaže brojnim da ne umru od gladi. O tome u Malaviju, Keniji i Indiji govori i potresan dokumentarni film *Dijete 31.*, a o svemu možete doznati više na www.marysmeals.hr. (IKA)

Papin grb

Papa Franjo uglavnom je očuvao grb od svoga biskupskog ređenja. Plavi štit okružen je simbolima papinskog dostojanstva. Na gornjem dijelu znak je Družbe Isusove iz koje dolazi: blistavo sunce na kojem je crvenom bojom ispisano Isusov monogram - IHS, a ispod njega su tri crna čavla. Iznad slova H i kroz njegovu poprečnu liniju prolazi križ. U donjem dijelu štita su zvijezda osmokraka (prema broju blaženstava) i nardov cvijet, simboli za Gospu i sv. Josipa. (IKA)

Molitva u Porcijunkuli

Nakon što je papa Franjo najavio da će se sutradan po izboru poći pomoliti Gospi u rimsku baziliku sv. Marije Velike, svetišće sv. Marije Andeoske u Asizu, mjesto koje je sv. Franjo izabrao i koje je postalo duhovno središte i nadahnuće Franjevačkom redu, upriličilo je 14. ožujka trenutak marijanske molitve za novoga papu, da ga Duh Sveti podrži u njegovoj važnoj crkvenoj službi. (BF)

Najveći Gospin kip

U bolivijskom gradu Oruru, u kojemu se nalazi svetišće Gospe od Socavone, 1. veljače otkriven je i blagoslovljen najveći Gospin kip na svijetu. Visok je 45 metara, gotovo 7 metara viši od poznatoga kipa Krista Otkupitelja u Rio de Janeiru. Na vrhu je 3600 metara visoke planine, a riječ je o kipu Gospe od Socavone, koju štiju kao zaštitnicu rudara. Glavni majstor Rolando Rocha izjavio je da je novi kip najprije čin vjere, koji jača tradiciju njihova naroda, a tek onda i umjetnički pothvat. (MAK)

Putujuća izložba

Franjevci talijanske provincije u Abruzzu priredili su putujuću izložbu: *Sv. Bernardin Sijenski (1380.-1444.) - Čovjek mira, po pozivu propovjednik, teolog, Marijin apostol, slika istinskog franjevca*. Izložba se sastoji od 20 panoa (150 x 200 cm), fotografije u boji jednostrane su i povezane metalnim spojnica-ma. Može se postaviti u svakom prostoru na oko 100 m četvornih. (F)

Požezani kod Gospe u Loretu

Vjernici požeške biskupije od 1. do 5. travnja hodočastili su Gospi u Loreto (Italija). Ondje je 2. travnja biskup A. Škvorčević predvodio euharistijsko slavlje, a odatle su nastavili put prema San Giovanni Rotondi, gdje su se upoznali s kapucinom sv. Pijom i u Luceri pohodili grob bl. A. Kažotića, u Troji razgledali katedralu te pohodili Bari. (IKA)

Brojni i aktivni legionari

Papua Nova Gvineja ima brojne Marijine legionare. Regija Rabul ima 5902 odrasla, 1245 mladih i 5100 pomoćnih članova, a širi se posebno na otocima. Regija Mount Hagan ima 6500 djelatnih i 981 molitvenog člana, a svaka njezina kurija ima prosječno 19 članova u prezidiju. U Beninu, komicij Porto-Novo, ima 1172 djelatna člana. Oni su u tri mjeseca obavili 22335 kućnih posjeta i pritom upisali 214 pripravnika za krštenje, 154 nova člana, pripravili su za krštenje 39 djece, 31 osoba vratila se vjeri, a 23 para sklopili su sakrament ženidbe. (ML)

U sklopu zlatnog jubileja

U sklopu zlatnog jubileja Svetišta schönstattskih žena ponovno je zaživjela kućna kapela u *Kući Kraljica*, glavnoj kući instituta. Misno slavlje s blagoslovom oltara prenosila je 13. travnja TV-Schönstatt, a u popodnevnim satima upriličen je Dan otvorenih vrata. (WS)

GOSPINO SVETIŠTE NA BUNARIĆU 2013.

Prve subote: misa u 9,30

24. svibnja: misa u 18 sati

31. svibnja: misa u 18 sati

8. lipnja: misa u 9,30 sati

13. srpnja: misa u 18 sati

16. srpnja: misa u 18 sati

5. kolovoza: misa u 18 sati

15. kolovoza: misa u 18 sati

22. kolovoza: klanjanje u 19 sati

23. kolovoza: križni put u 19 sati

24. kolovoza: bdjenje u 19 sati

26. kolovoza: mise u 6,30, 8, 10 i 16 sati

5. rujna: misa u 18 sati

8. rujna: mise u 8 i 10 sati

12. rujna: misa u 18 sati

7. listopada: misa u 18 sati.

Fatimski niz predavanja

Predavanjem na temu *Potaknuti od Boga u slobodi i u povjerenju*, koje je održao A. Martins, završio je 14. travnja u bazilici Gospe od Kunice krug predavanja 2012/13., upriličen u sklopu 3. godine slavljenja stoljetnice fatimskoga Gospina svetišta. (WF)

Posveta Papina služenja Gospi

Papa Franjo u dva je navrata tražio od lisabonskog nadbiskupa i predsjednika portugalske BK, kardinala J. Policarpa, da njegovo papinsko služenje posveti Gospi Fatimskoj. To je kardinal objavio 8. travnja u Fatimi, otvarajući zasjedanje portugalske BK, govoreći kako to može učiniti sam u tihoj molitvi, ali bi bilo lijepo da mu se u tome pridruže i ostali portugalski biskupi. Oni su taj prijedlog prihvatili i odlučili Papinu molbu ispuniti 13. svibnja, uklapajući posvetu njegove službe u program međunarodnog hodočašća 12. i 13. svibnja o 96. obljetnici prvoga Gospina ukazanja Luciji, Franji i Hijacinti, a slavlje će predvoditi nadb. Rio de Janeiro O. Tempesta. (WF)

Susret Starog i Novog zavjeta

Draga braćo i sestre!

... Evandjelje pripovijeda o Marijinu pohodu Elizabeti. Taj događaj ne predstavlja jednostavan čin uljudnosti, nego s velikom jednostavnošću prikazuje susret Staroga zavjeta s Novim. Dvije žene, obje trudnice, utjelovljuju očekivanje i Očekivanog. Starija, Elizabeta simbolizira Izraela koji očekuje Mesiju, dok mlada, Marija nosi u sebi ispunjenje toga očekivanja na korist čitavoga ljudskog roda. U dvjema ženama susreću se i prepoznaju prije svega plodovi njihovih utroba, Ivan i Krist. Kršćanski pjesnik Prudencije ovako to komentira: "Dijete u staračkom krilu pozdravlja, preko usta svoje majke, Gospodina sina Djevičina" (*Apotheosis*, 590: *PL* 59, 970). Ivanovo radovanje u Elizabetinoj utrobi znak je ispunjenja očekivanja: Bog pohodi svoj narod. Za navještenja arkandeo Gabrijel govorio je Mariji o Elizabetinoj trudnoći (usp. *Lk* 1, 36) kao dokazu Božje moći: usprkos poodmakloj dobi, neplodnost se preobrazila u plodnost.

Dočekujući Mariju, Elizabeta prepoznaje da se ostvaruje Božje obećanje čovječanstvu i kliče: "Blagoslovljena ti među ženama i blagoslovljen plod utrobe tvoje! Ta otkuda meni da mi dođe majka Gospodina mojega?" (*Lk* 1, 42-43). Izraz "Blagoslovljena ti među ženama" odnosi se u Starome

zavjetu na Jaelu (*Suci* 5, 24) i Juditu (*Jdt* 13, 1), dvije žene ratnice koje se zauzimaju za Izraelovo spasenje. Sada je pak upućen Mariji, mirnoj djevojci koja rada Spasitelja svijeta. Tako i Ivanov klik taj od radosti (usp. *Lk* 1, 44) podsjeća na ples kojim je kralj David pratio ulazak Kovčega saveza u Jeruzalem (usp. 1 *Kr* 15, 29). Kovčeg, u kojem su se nalazile ploče Zakona, mana i Aronovo žezlo (usp. *Heb* 9, 4) bio je znak Božje prisutnosti u svom narodu. Još nerođeni Ivan kliče od radosti pred Marijom, Kovčegom novoga Saveza, koja nosi u krilu Isusa, Sina Božjega postala čovjekom. Prizor pohađenja izražava također ljepotu prihvaćanja: gdje je uzajamno prihvaćanje, slušanje, gdje se ostavlja prostora drugome, ondje je Bog i radost koja od njega dolazi.

Nasljedujemo Mariju ... pohađajući one koji su u kakvoj nevolji, posebno bolesne, zatvorenike, starije i djecu. Nasljedujemo i Elizabetu koja dočekuje goste kao Boga samoga: ako ga ne želimo Gospodina nikad nećemo upoznati, ako ga ne čekamo nećemo ga susresti, ako ga ne tražimo nećemo ga naći. Istom radošću kojom je Marija pohitala Elizabeti (usp. *Lk* 1, 39), i mi idimo u susret Gospodinu koji dolazi. Molimo da svi ljudi traže Boga, otkrivajući da je sam Bog onaj koji nas prvi dolazi pohoditi. Mariji, Kovčegu Novog i Vječnog saveza, povjermimo svoje srce, da ga učini dostojnim da primi u pohod Gospodina koji nam dolazi u otajstvu svoga Rođenja.

(Nagovor uz molitvu Anđeo Gospodnji, u nedjelju 23. prosinca 2012.)

BENEDIKT XVI.

Ave Maria

Volim, ljubim moju nebesku Majku onako kako je ljubi, voli, poštuje, hoće Isus. Molim i hoću sve raditi s Marijom, u Mariji, za Mariju i po Mariji. Želim i htio bih da je svatko ljubi, voli, nasljeđuje a najviše mi svećenici, redovnici, sve časne sestre i svi kršćani, jer je mi pravo jedino poznajemo. Želio bih, da se svi natječemo u hvalama, slavama, proslavama, revnošću za uzveličavanje i nasljedovanje naše nebeske Kraljice i Majke.

Sl. Božji fra Ante ANTIĆ (+1965.)

U službi Duha Svetoga

Nakon proslave svoga Sina na zemlji i na nebu, Marija je ostala apostolima. Ona je, Crkvi koja se radala iz muke i uskrsnuća Gospodinova, bila najveća potpora i dar Božje ljubavi koji im je Isus ostavio s križa. Tako je Otac kad se agonija njegova Sina približavala vrhuncu, nastajućoj Crkvi priskrbio Majku. Kao što svako ljudsko biće, da bi došlo na svijet, odraslo i osposobilo se za život, ima milost i dar da ima majku - darovateljku i zaštitnicu života, takvu je majku dobri Bog podario i svojoj djeci. Marija, Majka Sina Božjeg, najbolje je mogla osposobiti Crkvu, novu zajednicu Božje djece, svojim primjerom za majčinsku ulogu koju joj je Gospodin namijenio u čovječanstvu. Kao najplodniji izdanak Duha Svetoga na zemlji, u vjeri potpuno predana služenju Bogu, bila je najprikladnija majka, skrbnica i učiteljica prve kršćanske obitelji.

UČITELJICA APOSTOLA

U tom razdoblju Marija je istinska učiteljica apostola, koja ima iskustvo Duha na poseban i neponovljiv način. Duh Sveti svojom snagom zakrtilo ju je i držao od samoga začeca, tako da je ona, osjećajući njegovu prisutnost, imala iskustvo neizmjernog dara, te je stoga osjećala svojom dužnošću pripremiti učenike svoga Sina da i sami osjete njegovu snagu i prime dar. Dok su apostoli bili zbunjeni svime što se dogodilo, te su tek polako počeli razaznavati znako-

ve koje im je Uskrsnuli ostavljao svojim ukazanjima, Marija je jasno znala da je u pashalnim događanjima Bog ispunio svoja obećanja narodu, te im je na to skretala pozornost. Njoj koja je od početka svoga života razmatrala Božja obećanja te se osvjedočila da je Bog uvijek vjeran zadanoj riječi, bilo je razumljivo sve što se dogodilo, te je poticala i zajednicu okupljenu oko apostola da sa svoje strane uklone svaku zapreku punom zajedništvu s Bogom.

Neumorno ih je hrabrila da budu postojani, jer ono što u prvi mah nije očito, nakon truda i napora, uz pomoć Božju, postaje sve jasnije. Bog, naime, ne kasni ispuniti svoja obećanja ako je vjernik postojan pred njim. Ustrajnost na Božjem putu velika je krepost koju je i sama iskusila, jer se morala othrvati i maču boli, ali je nakon svega mogla posvjedočiti da Gospodin poslije kušnje daje obilnije svoje darove. Ona je znala da je takav Božji stav sasvim logičan, jer nam može povjeriti blago svoga života tek kad postanemo pouzdani da ćemo ga sačuvati i biti mu vjerni. Kao što nitko ne daje drugome vrijednu posudu ili dragocjen predmet prije nego ga upozori kako treba njime rukovati i prema njemu se odnositi, tako se postavio i Gospodin. On dolazi kao dragocjenost u naše krhke glinene posude tek nakon što smo stekli iskustvo kroz prokušanost života, u čemu je ona kao posuda milosti puna prednjačila. Promatrajući nju, zajednici je bilo jasno što Bog od njih hoće, a jednako tako nisu bili obeshrabreni, nego su znali kako to i ostvariti. Znala je da se ono što Bog daje može primiti jedino u poniznosti, a ne u preuzetnosti, te ih je poticala da u vjeri iščekuju ostvarenje Božjeg nauma spase-

nja koji se trebao ispuniti upravo na njima po daru Duha koji su trebali primiti. Vječni život koji Bog želi darovati čovjeku prima se na dar, a ne može ga se kupiti zemaljskim vrijednostima. Kako se prima znala je vrlo dobro poznata službenica Gospodnja, pa je iz Gospodnje ruke primala zahvalna sve što je Bog davao. Poticala ih je stoga da mole, zahvaljujući i istući Božji Dar nad darovima - Duha Svetoga. Bitan preduvjet, znala je Marija, također je bio da međusobno budu jednodušni, složni u bratskoj ljubavi i svakom djelovanju. Njihovo jedinstvo trebalo je biti znak jedinstva ljudskog roda na koje Bog poziva sve ljude. Sloga i međusobna ljubav trebale su biti neodoljiva privlačna snaga i drugima da shvate da je s njima Bog na djelu, koji ih je i ovladavao da naviještaju istinu spasenja potvrđujući je životom.

PROROČICA VJERE

Marija je vjerovala da će Duh Sveti i na apostolima izvršiti ono što je obećao, dovršavajući djelo njezina Sina kako je unaprijed najavio. Apostolima i cijeloj zajednici bilo je vrlo značajno iskustvo njezine vjere, kao i povjerenja u Boga, kako bi ustrajali na putu pripreve za ono što se ima dogoditi. Ona koja je s

Bogom imala odnos povjerenja i vjernosti znala je da Bog neće iznevjeriti svoja obećanja, premda je ljudima čudan način na koji ih ostvaruje. Zato je u tom razdoblju upravo kao vjerna majka vršila svoje proročko poslanje među apostolima i u okupljenoj zajednici.

A kao majka i proročica Božja, imala je dvostruku vjeru i nadu. S jedne strane ostvarivala je izniman odnos vjere s Bogom, kojemu je povjerovala kao izvoru života, snage i proročke vizije. No to potpuno povjerenje u Boga kao Majka trebala je prenijeti i na svoju novu djecu, koja su ujedno bila i Božja djeca njoj povjerena s križa. Ona je trebala imati ne samo dozu ljudskog optimizma, nego veliku dozu vjere i u njihovo ostvarenje sukladno Božjim obećanjima. Zato se zdušno zalagala za njih u molitvi pred Bogom, jer je o njegovoj dobroti i velikodušnosti ovisilo svako biće kao i svaki dobar dar. A napose su, oni kao izabranicima njezina Sina, ovisili o daru Duha, jer bez Duha nisu mogli ništa učiniti. Osim toga, ona koja je bila puna Duha Svetoga, upućivala je i njihova srca prema istom daru da bi mogli biti proroci ovome svijetu, kojem je trebalo proročkim jezikom najaviti divna djela Božje ljubavi za spasenje ljudskog roda. A mogli su biti proroci samo dopuštajući da ih vodi Duh Sveti, jer su proroci bili prepoznatljiviji po tome što su govorili isključivo po nadahnuću Duha Božjega. I kao što je ona tiho i skrovito služila onome koji je bio više od Proroka, Sin Božji, tako su oni bili pozvani posvjedočiti za njega javno. No to su mogli samo ako dopuste najprije doživjeti ga u intimi srca, kao što ga je ona doživjela u meditaciji u nazaretskom domu.

Ivan BODROŽIĆ

“(O)živio govor mržnje!”

**Čud(es)ne li zemlje u kojoj vjernici-
ma biskupi kradu Božić, a vladajući
agnostici i ateisti evanđelje!**

Na završetku prošle godine naša je Crkva, na čelu s kardinalom J. Bozanićem, zbog raskrinkavanja podvale sa zdravstvenim odgojem što ga je Ministarstvo “iz zasjede” uvelo (ili upravo pokušavalo uvesti) u škole, optužena ni više niti manje nego da je hrvatskim građanima “ukrala Božić” (tvrdnja koja bi mogla konkurirati za Pulitzeru, lansirana je iz toga istog stožera!). U veljači je, poslije brzopotezna skidanja s programa nacionalne televizije jedne tv-emisije i njezine voditeljice - a eliminacija je izvršena u maniri najboljih (čitaj: najgorih) boljševičkih vremena - došla u Hrvatsku Judith Reisman pred koju se ispriječio tako grub “bedem mržnje”, na kakav - po njezinoj izjavi - nikad prije u životu nije naišla. Za kakvim su sve klevetama i bezobrazlukom posegnuli, ne neka “rulja s ulice”, nego predstojnice ili predstavnici građanskih udruga, političkih stranaka, dekani fakulteta! To nije sličilo na govor, nego na histerično urlanje mržnje.

MNOGI ODGOVORI “LJUBAVI”

Ipak, čini se da je prava hit-predstava “Govora mržnje” na hrvatsku medijsku i političku pozornicu nametljivo postavljena s nailaskom proljeća, barem onoga kalen-

darskog. Tih smo dana i tjedana na samoproglašeno izvanredno stanje zbog nacionalne epidemije “govora mržnje” mogli - valjda kao cjepivo - čuti mnoge i svakojake odgovore “ljubavi”! Naročito s političkih vrhova. Ta zato smo ih i izabrali! Odgovori su bili prevladavajuće verbalni, ali bilo je i tvornih, djelatnih: neki su novinari smijenjeni, drugi kažnjeni ukorom, neke tv-emisije dokinute.

Zdravko Mamić sipao je, nebrojeno puta, svoj bijes, mržnju i nekulturu vulgarnosti i agresivnosti pred kamerama i pred čitavom javnošću, a često i otvorene grube prijetnje pojedinim novinarima, izravno (i poimence, zamjenjujući im imena onima od “milja”). Ali trebalo je dočekati da se okomi na jednog ministra pa da bude brzopotezno uhićen i optužen! I to baš na ministra Ž. Jovanovića, koji bi mogao “govor mržnje” zaštititi kao svoj patent. Evo samo nekih od njegovih “bisera”: Svi pripadnici vrha HDZ-a u posljednjih sedam godina su kandidati za titulu zločinca. HNS je danas kao nekad HDZ: kaljuža koju ćemo isušiti! Krajnje je vrijeme da se Mamić, Marković i Srebić uhvate za ruke, stanu pred ogledalo i pljunu u to što vide. Biskupi su lažovi, a ja s lažovima ne komuniciram, jer potrebna nam je oluja mozгова u kojoj nije bitno

kojeg ste roda, spola, vjerske ili stranačke pripadnosti. Bitno je samo da imate mozak. Mnogima koji napadaju ovu Vladu to (mozak!) nedostaje.

NI FINCIMA NITI HRVATIMA

A premijer Z. Milanović mudro je rekao novinarima da Mamićeve tirade neće i ne želi uopće komentirati, ali mu se ipak “omaklo” otprilike: Eto, to je taj novi HDZ! Što bi tek bilo da je htio komentirati?! Kao što je, u najmanju ruku, nezgrapno komentirao građanske ratove u Hrvatskoj i Finskoj. Pa umjesto da se ispriča barem Fincima, okomljuje se na ni kriva ni dužna profesora “iz tamo neke zabiti Špičkovine”.

U kadar su ušli i bogoslovi iz manastira Krka koji su “napadnuti od maloljetnika iz Kistanja”. Koji dan poslije saznajemo da ti pravoslavni bogoslovi i nisu baš “nevine Božje ovčice” i neke nemoćne žrtve, kako se to u prvim vijestima činilo. *Jutarnji list* otkriva nam da su uglavnom iz Republike Srpske, da na Facebooku ti srpski mladići veličaju Mladića, Šešelja i Karadžića, pišu kako bi Srbija trebala postojati “od Kistanja do Kosova”. Nećemo, naravno, zapljeskati njihovim napadačima, ali nije li netko drugi bio dužan te bogoslove upozoriti da ne provociraju i da se kao gosti u Hrvatskoj pristojno ponašaju?! A osobito, nisu li novinari u prvim izvještajima mogli i trebali iznijeti svu istinu?

Posebno je teškim riječima za govor mržnje bila optužena Ruža Tomašić. Ako ništa drugo, uspjela je nekoliko dana provesti na vrhu top-liste hrvatskih nacionalnih problema! Mada se čini da ona nije sve nehrvate u Hrvatskoj jednostavno proglasila gosti-

ma, nego je poručila da bi svi oni koji Hrvatsku doživljavaju (a možemo dodati: i “olajavaju” ili kleveću) kao omraženu tuđinu, a očito takvih ima podosta i među Hrvatima po nacionalnosti i po državljanstvu, da bi baš i mogli, ako im se Hrvatska ne sviđa, iz nje jednostavno otići. Upravo to, samo odrešitije, u svoje vrijeme bio je napisao australski premijer, pa ga nitko zbog toga nije “razapinjao”! Ali u Hrvatskoj se očito još nije zaboravila omiljena komunistička zabava klicanja: *Dolje! Živio!* U ovom slučaju: Dolje verbalni delikt! Živio govor mržnje!

TEŽINA GOVORA ISTINE

Novinar Tihomir Dujmović nije optužen za govor mržnje, nego je za svoj govor istine koja pogađa vlastodršce “samo” ušutkan i - “izbrisan”: brisali su ga već Račan i ponajviše Mesić, pa Sanader, napokon ovi današnji. Nije Dujmović, u svoje vrijeme, izuzimao od kritike ni Tudmana, kojemu se to nije svidjelo, ali ga on ipak nije “izbrisao”, pa ga ipak svi ti spomenuti “veliki demokrati” optužuju da je autokrat! Na predstavljaju Dujmovićeve knjige u Splitu (19. ožujka) prepune dvorane posebno se dojmila njegova rečenica: “*Da je ovo 1945. strijeljali bi nas, da je ovo 1971. bapsili bi nas, ovako nam samo daju otkaze!*” “Samo” otkaze! Ovoj vlasti oni očito idu od ruke!

Dujmovićeva knjiga nosi naslov: *Tko mi zabranjuje KOLUMNE?* U jednoj od njih pita se kako to da su Italija i Slovenija ustrajno priječile Hrvatski pristup Europskoj Uniji dok nije ispunila njihove zahtjeve, a hrvatski predsjednik u susretima sa srpskim pristojno i galantno ni

da bi spomenuo tolike dugove Srbije prema Hrvatskoj: otete zemlje, oteto kulturno blago i toliko toga, sve do još mnogo sakrivenih i mrtvih kostiju!

Moglo bi se, s ushitom, pomisliti da nas to "ubija Evandelje", kako se zna ironično reći u kleričkim krugovima, tj. da je naš državni vrh čuo korizmeni poziv:

Obrati se i vjeruj Evandelju! pa u djelo provodi onu Isusovu: "Onomu tko te udari po jednom obrazu pruži i drugi, i onomu tko ti otima gornju haljinu ne krati ni donje" (Lk 6, 29). Ali, možda ipak takvo ponašanje i retorika, ili prešućivanje problema, niče iz nekoga drugog i drukčijeg sjemena, upravo iz onoga šuštavog "Lišća" našega vrlog Frana Mažuranića koji piše u crtici "Lastavice": "Kad su se s proljeća god. 1883. lastavice u Celovac vratile, našle su na štedioničkoj zgradi, u svom gnijezdu - vrepca. Otimač se nikako nije dao iz gnijezda.

Lastavice odletiše. Za kratko vrijeme vrati ih se cijelo jato, noseći svaka u kljunu komad blata. Na očigled množine ljudi zazidaše vrepca u otetom gnijezdu.

Vidio sam to gnijezdo u celovačkom muzeju. Vrepcu proviruje iz gnijezda samo kljun, htio ga je u smrtnoj borbi proključati.

Tako rade lastavice na Slovenskom, pomislilih gledajući to gnijezdo, a što čine braća Slovenci, kada njima tko kuću preotme? - Ono isto što i Hrvati: donesu otimaču još i breme slame, da na mekanom leži."

Ali čovjek se pita: Otkuda nam toliko slame za sve te otimače s istoka i sa zapada?!

Stanko JERČIĆ

Zdravomarija

Convallaria majalis

Zdravomarija ili đurđica omiljena je mirisava biljka, koja raste obično u veliku množtvu u svijetlim šumama, šikarama i po planinskim livadama.

Ima ovalne dugoljastoeliptične listove (najčešće dva) i sitne, zvončaste i viseće cvjetove bijele boje i ugodna mirisa.

U *Pjesmi nad pjesmama* stoji: "Ja sam cvijet šaronski, ljiljan u dolu!" (2,1), a sv. Viktor (+1192.) bl. Djevicu naziva: *Flos campi, convallium singulare lilium - Poljski cvijete dolinski jedin-stveni ljiljane.*

Biljku toga imena uzalud je tražiti. Ono bi se moglo izvesti od latinske riječi *convollo*, što znači smotati se, zaviti se, biti zavrnut. Promatrajući njezine cvjetice, lako je uočiti njihovu ovijenost i omotanost. U starini je đurđica bila znak nade, ljubavi i sreće.

Kršćanstvo je uspoređuje s Marijom, znakom nade i spasenja, jer je ona već od Anđelova pozdrava obavijena Bogom, *ispunjena milošću* (Lk 1, 28).

Mario CRVENKA

Ljekarnica nebeska

Viševrsno su zanimljivi opisi slika (u remetskom svetištu, op.ur.). Pisano je latinski. Ovdje ih ne mogu navoditi na hrvatskom. Zanimljivi su naslovi koji govore tko je ona kojoj se utječu. To su prave male remetske litanije.

Zanimljivo je da dolaze novinari i mnogi drugi koji se zanimaju za te povijesne događaje i pišu o njima. Jedan je na Medicinskom fakultetu napravio doktorat na temelju zabilježenih bolesti koje su ovdje izliječene. Radili su etnološka istraživanja na temelju naslikanih građevina i namještaja. Svi tu vide samo srednji vijek. A danas? I danas se tu živi. "Još nije umrla Fidelissima Advocata Croatiae", uskliknuo je blaženi Alojzije Stepinac pišući iz Krašića remetskom župniku Rusanu. I dodaje: "...nek ne prestanu k njoj dolaziti sinovi i kćeri hrvatskog naroda." Ovdje nije samo povijest. Ovdje se vjeruje, moli. Duše i tijela ozdravljaju.

Godine 1953. na Novoj Vesi u Zagrebu jedan je dječak od 12 godina obolio od epilepsije. Njegova je majka odabrala "Ljekarnu nebesku". Devet mjeseci je svako jutro pješice dolazila u Remete, sudjelovala u misnom slavlju, a potom izmolila kronicu. Onda bi se pješice vraćala na Novu Ves. Dječak je ozdravio. U znak zahvalnosti dolazila je još devet tjedana na isti način. Čudesnih ozdravljenja ima još, pa i iz nedavnih dana. To je znak da se Božje srce

nije zatvorilo na ovom svetom mjestu. I neće, jer i tijekom osmog stoljeća ovoga svetoga mjesta svjedoči da ga je Bog izabrao da bude milosno prebivalište Isusu i njegovoj svetoj majci Mariji. Prorekao je to i pjesnik: "Vlada ona gor' u raju, ovjenčana slavom svom, al' i tom našem kraju imati svoj htjede dom."

U crkvi je izložena knjiga u koju hodočasnici bilježe svoja zapažanja, svoje molitve i preporuke. I zahvale. Ovo je već 14. svezak od 1995. godine. Ubilježene su osobe sa svih kontinenata. Ljudi poznati i nepoznati. Vjerujem da će se naći netko tko će i znanstveno obraditi sve ubilježeno. Daj Bože što prije.

Vjenceslav MIHETEC

(Advocata Croatiae, 50/2013., str. 28)

Aelred iz Rievaulxa: Marijino duhovno majčinstvo

Ime škotskog redovnika (Aelredus Rievallensis) usko je povezano sa srednjovjekovnom monaškom duhovnošću na kojoj je zajedništvovalo skupa sa sv. Bernardom. Rođen u Hexamu (Yorkshi) oko g. 1100., djetinjstvo i mladost provodi na škotskom kraljevskom dvoru. Pristupa cistercijskoj monaškoj udruzi u Rievaulxu, gdje kasnije postaje upraviteljem poznate opatije. Tu je i preminuo 12. siječnja 1167., dan u koji Crkva slavi njegov spomen. Bio je mudar voditelj duša i razuman upravitelj monaškog načina života. Napisao je brojne bogoslovne i duhovne raspre kojima je obogatilo škotsku duhovnu i uljudbenu baštinu. Poznat po djelu *Ogledalo ljubavi*, složio je i spis o *Dubovnom prijateljstvu*, koji se i danas tiska u modernim prijevodima. Među Aelredovom pisanom ostavštinom ističu se govori o Djevici Mariji sastavljeni u prigodi njezinih blagdana, a posvećeni su Gospinu rođenju, navještenju, očišćenju i uznesenju. U tim homilijama osvjetljuje Marijin osobni stav prema Bogu koji je bio prožet ljubavlju i nježnošću.

IDEALNO STVORENJE

Budući da je posredovala ljudsku narav Sinu Božjemu, Marija je za srednjovjekovnog učitelja izvanredno stvorenje, urešena tjelesnom i duhovnom ljepo-

tom te izvanrednom privlačnošću. Njezina neporočnost i ljubav, prostodušnost i skromnost pribavile su joj naklonost Boga, koji je pogledao na neznatnost svoje službenice. Udoostojao se boraviti u njezinoj duši na duhovan način, a tjelesno se utjeloviti u njezinu majčinskom krilu.

„Iako je ugodno smatrati da je blažena Marija bila ljupka i lijepa u tijelu, na njezinu unutarnju ljepotu trebamo primijeniti riječ Pisma da ju je zaželio i uzljubio ‘najljepši među sinovima ljudskim’ (Ps 45, 3) te je posvetio do te mjere da je ne samo prebivao u njezinu dubu, nego je u njezinu krilu pripravio sebi dostojno prebivalište... Bez dvojbe, već dok je bio u krilu Očevu osjetio je miomiris njezine nevinosti i zapazio ljepotu njezina duba.“

Aelred drži da je Marijin duh bio do te mjere savršen da je bila isključena i najmanja sjena nesavršenosti. U svom dokazivanju poziva se na svetopisamske tekstove: „Mnoge su žene bile vrsne, ali ti ih sve nadmašuješ“ (Izr 31, 29). Kao što njezino djevičanstvo bijaše izvanredno, tako i njezina svetost nadilazi sve druge. Bila je jedina na svijetu na koju se mogu primijeniti riječi: „Sva si lijepa, prijateljice moja, i nema mane na tebi“ (Pj 4, 7).

„Zdravo, milosti puna, ti si puna milosti i doista ispunjena onom puninom od koje svi mi primismo (Iv 1, 16). Nitko ne posjeduje iskreniju poniznost, učinkovitiju poslušnost, čistiju pravednost, obilnije milosrđe, plodniju nevinost, bogatiju ljubav.“

Te tvrdnje ne niječu jedinstvenost pune milosti Vječne Riječi, od koje je i sama Djevica primila milost.

ZAGOVORNICA

Premda još nije bilo jednodušno prihvaćeno vjerničko mnijenje o Marijinu uznesenju, Aelred je nakon početne nesigurnosti bio promicatelj te Marijine odlike. Svoje postavku temelji na načelu dosljednosti. Ne treba se čuditi da je Majka Božja, koja je bila sa svojim Sinom sjedinjena od njegova djetinjstva do muke na križu, trebala biti s njim sjedinjena u nebu, kamo je tijelom i dušom uznesena. To stanje pruža joj mogućnost da posreduje u vjerničku korist. Marija je poput lađe koja kršćanima pomaže da prebrode uzburkano more ovoga svijeta i života kako bi pristigli Kristu Spasitelju. Ona je put koji vodi Isusu. Činjenica da je puna milosti omogućuje joj da bude odlučna djelatnica u uspostavi reda spasenja po kojem ljudski rod biva spašen, a sotona pobijeden. Učinkovitost Gospina zagovora zavisi od njezina božanskog materinstva, a njezina dobrohotnost prema vjernicima zajamčena je majčinskim osjećajima milosrđa i ljubavi.

Marijina zagovornička i posrednička uloga kod Boga ne umanjuje Kristovo jedino posredništvo, nego pokazuje njezovu snagu. Svaki spasonosni utjecaj bl. Djevice na vjernike nastaje iz Božje dobrohotnosti te svu učinkovitost crpe od Krista od kojega potpuno zavisi. To su već misli i tvrdnje II. vatikanskog sabora (LG 60) o kojima se u XII. st. moglo jedino sanjati.

DUHOVNA MAJKA

Naš auktor zastupa duhovno rođenje od Majke Isusove u smislu da ona stoji na početku odabranog potomstva, koje je u potpunoj oprečnosti s Evinim.

„Po Mariji imamo mnogo bolje rođenje nego ono po Evi, zbog činjenice da se od nje rodio Krist... Marija je naša majka, majka naše svjetlosti, zbog toga je ona više naša majka negoli ona po tijelu budući da od nje proizlazi naše bolje rođenje.“

Riječ je o majčinstvu koje se ne temelji na tjelesnom radanju, nego o drugom, božanskom, po kojem je Marija donijela na svijet Krista, koji je naše svjetlo i spasenje. Budući da je kao službenica Gospodnja koja sluša i opslužuje Božju Riječ te je vjerom, ufanjem i ljubavlju sudjelovala u Kristovu djelu otkupljenja, postala je duhovnom majkom vjernikâ, majkom u redu milosti, kako kaže II. vatikanski sabor (LG 61). U bilo kojemu životnom staležu može se imati Mariju za uzor i uteći se njezinu zagovoru, jer je ona posrednica Božje milosti. Moćna je kod svoga Sina Isusa i milostivna prema vjernicima te uslišava njihove molbe i prošnje. A molitva Mariji i molitva s Marijom dovodi do jedinstva duha s njom.

dar-ko

Posrednik i Posrednica

Katekizam ponavlja ustaljeno kršćansko vjerovanje da je Krist „*jedini posrednik između Boga i ljudi*“ (1 Tim 2,5), ali istovremeno ne zaboravlja istaknuti da kršćani, s pravom, i bl. Djevicu Mariju nazivaju i imenom „*Posrednica*“ (Katekizam, 969). Radi li se o nespornozumu ili se te dvije tvrdnje međusobno osvjetljuju a ne isključuju?

RASPRAVE I PREPIRKE

U povijesti je takvo naučavanje izazivalo ne male prepirke zbog straha da se ne bi umanjila i iskrivila uloga Krista „*jedinog posrednika*“. I za II. vaticanskog sabora, u prigodi raspravljanja o mjestu i ulozi bl. Djevice Marije u otajstvu Krista i Crkve, vodila se žestoka polemika koja je polarizirala saborske oce u dvije skupine od kojih se jedna zauzimala da se jasno i izričito izrazi Marijino „*sveopće posredništvo*“, a druga je išla u suprotnu skrajnost uporno tražeći da se nikako ne spominje naslov „*posrednica*“ jer bi to umanjivalo ulogu Krista jedinog posrednika i postalo prepreka ekumenskom približavanju s protestantima koji su vrlo osjetljivi na spomenuto teološko tumačenje. Odlukom većine, saborski su oci usvojili tekst: „*Marijino materinstvo u ekonomiji milosti neprekidno traje, od časa pristanaka, koji je vjerno dala kod navještenja i koji je nepokolebljivo održala pod križem ... I nakon uznesenja na nebo nije napustila tu spasonosnu ulogu, nego*

nam mnogostrukim svojim zagovorom i dalje pribavlja milosti vječnoga spasenja ... Zato se u Crkvi zaziva imenima Odvjetnica, Pomoćnica, Pomagačica, Posrednica“ (LG 62). Saborski tekst nabraja četiri naziva kojima se vjernički puk obraća Bogorodici, a svi oni izražavaju istu misao i mogu se lako proširiti sličnim naslovima. Vjerovanje u Marijino duhovno posredništvo kod Boga temelji se na Isusovim riječima s križa: „*Evo ti sina! ... Evo ti majke!*“ (Iv 19, 26) te pozivanjem na Otk 12, 7: „*I razgnjevi se Zmaj na ženu pa ode i zarati se s ostatkom njezina potomstva, s onima što čuvaju Božje zapovijedi i drže svjedočanstvo Isusovo.*“

Taj je predani poklad vjere dalje teološki razrađivan razmišljanjem o ukorijenjenosti Marijina duhovnog materinstva u božanskom materinstvu započeto njezinim pristankom da bude majka Sina Božjega. Njezin poznati „*Neka mi bude!*“ pribavio joj je posebnu ulogu i u životu svih koji žele biti sjedinjeni s Isusom, plodom njezine utrobe. Naslov Marije Posrednice kod Boga prisutan je kod istočnih kršćanskih pisaca već od 5. st., a na Zapadu od 9. stoljeća. Najpotpuniju teološku sintezu o tom pitanju nalazimo

kod pravoslavnog teologa Teofana Nicejskoga (+1381.).

Osobite zasluge u širenju i populariziranju Marijina općeg posredništva na Zapadu pripadaju franjevcu sv. Bernardinu Sijenskomu (+1444.), glasovitom širitelju pobožnosti Presv. Imenu Isusovu. To će gorljivo promicati sv. Ljudevit Marija Grignon (+1716.), osobito preko knjižice „Prava pobožnost prema Djevici Mariji“. Pokret je žarko podržavao i promicao sv. Alfonzo Liguori (+1787.), kao i kardinal Mercier (+1926.) koji se zauzimao da Marijino opće posredništvo dobije odgovarajuće mjesto i u kršćanskoj liturgiji, pa je papa Benedikt XV. odobrio tekstove za misu i časoslov.

NE ZASTIRE NITI UMANJUJE

Nakon duge rasprave o mjestu i ulozi bl. Dj. Marije u otajstvu Krista i Crkve, saborski su oci usvojili tekst koji predstavlja Bogorodicu kao onu koja nas u nebu na mnogostruk način zagovara. Mnogi su očekivali da će biti izričito nazvana „Posrednicom milosti“, naslovom koji seže u 8. st., a sadržajem čak i ranije. Zbog spomenute problematike, taj naslov stavljen je nakon onoga: Odvjetnica, Pomoćnica, Pomagačica. Da bude još jasnije da se ne umanjuje Kristovo posredništvo, nadodano je razjašnjenje: „*Marijina materinska uloga prema ljudima nikako ne zastire i ne umanjuje Kristovo jedino posredništvo, nego pokazuje njegovu snagu. Jer, sav spasonosni utjecaj bl. Djevice ... izvire iz preobilja Kristovih zasluga, temelji se na Njegovu posredništvu, potpuno od njega zavisi i iz njega crpe svoju snagu.*“ (LG 60).

Komisija za izvorno tumačenje saborskih dokumenata iznijela je pozitivno tumačenje Marijina posredništva pomoću dvostruke analogije vjere ovako:

„Nijedan se stvor ne može zbrajati s utjelovljenom Riječi i Otkupiteljem, nego kao što službenici i vjerni narod na različite načine imaju udjela u Kristovu svećeništvu i kao što se jedna Kristova dobrota na različite načine stvarno razlijeva u stvorovima, tako i jedno posredništvo Otkupitelja ne isključuje, nego kod stvorova budi različitu suradnju koja zabvaća iz jednog izvora.“

IZVOR JE U ŽRTVI NA KRIŽU

Navedena polemika oko bojazni o umanjenu Kristova posredništva nastala je iz straha da se Marijino posredništvo prikazuje kao izravno i neposredno sudjelovanje u djelu otkupljenja. Zbog toga Katekizam, slijedeći dokumente II. vatikanskog sabora, osobito GS 22, sažeto veli: „*Križ je jedina žrtva Krista, jedinog posrednika između Boga i ljudi. A budući da se, u svojoj utjelovljenoj božanskoj Osobi, na neki način sjedinio sa svakim čovjekom, on pruža svim ljudima na način koji Bog poznaje, mogućnost da budu pridruženi vazmenom otajstvu. On svoje učenike poziva da uzmu svoj križ i idu za njim, ... i želi svojoj otkupiteljskoj žrtvi pridružiti one koji su njezini prvi korisnici. To se nadasve ostvaruje u osobi njegove Majke, prisnije nego itko drugi pridružene otajstvu njegove otkupiteljske patnje*“ (br. 618).

Jednom riječju, Marija „Hodoghitria“ vjernicima pokazuje put kojim će stići njezinu Sinu i način kako se to postiže.

Marko BABIĆ

Gospina darovnica

Iako se nakon kršćanske renesanse dogodilo manirističko zatišje, novi vido- vi katoličkog nauka, prihvaćeni na Tridentskom saboru (1545.-1563.), pokrenuli su protureformatorski stilski pravac u sakralnoj umjetnosti. Osobito kad je, sukladno liturgijskoj obnovi, a suprotno reformatorskoj jednostavnosti, u interijeru crkvene arhitekture došlo do umnažanja novih dekorativnih oltara. Upravo oni, s mnoštvom ukrasnih sastojaka od polikromirana mramora i štukature, kao da su tražili posebno umjetničko oslikavanje i našli ga u baroknom stilu. Kao pokretač novog stila, u kojem se skladno nadopunjuju igra svjetla i tame, može se ubrojiti talijanski slikar *Michelangelo Merisi da Caravaggio* (1571.-1610.).

SPASITELJ UMJETNOSTI

Iako burna života, nestalan i buntovan, spreman na svađu i tučnjavu, uspio je pokrenuti novi stilski pravac. Za života osporavan i nazivan slikarom tame - *tenebrist* (mračnjak), danas je hvaljen kao spasitelj umjetnosti. Naturalizmom čistih tonova, s prepoznatljivim motivima, skladno kombiniranim u tehnici svjetla i sjene (*chiaro-scuro*), uz vidiljivi psihološki doživljaj vjerskih prizora, s naglašenom ikonografskom dramaturgijom likova i teatralnošću prostora, Caravaggio je uistinu preteča modernog slikarstva. Mladi slikari diljem Europe bili su oduševljeni kontrastnim načinom

tonskog slikarstva. Caravaggiovi su sljedbenici (caravaggisti) stvorili nov umjetnički pravac koji će kasnije nazvati barok.

Nakon naukovanja kod lombardijskih umjetnika, Caravaggio je upoznao i mletačku slikarsku školu. Povezujući različite stilove, stvorio je osobni naturalistički pogled na umjetnost, koji je kasnije obogatio rimskim realizmom, te ubrzo postao najpoznatiji talijanski slikar. Za modele je koristio obične ljude s ulice, prosjake i prostitutke. Zato su mu pojedine slike skinute s oltara i prodana u besćenje.

Uz životne padove, koji su često završavali tučnjavom, pa i ubojstvom, morao je iz Rima bježati. Nastanio se u Napulju kod obitelji Colonna, gdje su mu nastale najpoznatije slike marijanske tematike, kao *Gospa od Ružarija* i *Sedam djela milosrđa*. Iz Napulja se ubrzo odselio na Maltu u nadi da će

mu malteški vojvoda Alof de Wignacourt (+1622) osigurati oprost. Čak je postao službeni slikar malteškog reda i malteški vitez, ali je ubrzo došao u nemilost te bio izbačen iz reda kao nepodoban. Iako mu je papa Pavao V. (+1621.) udijelo oprost, nije imao sreće u povratku. Kad se, ljeti g. 1610., zuputio u Rim, 8. srpnja tajanstveno je preminuo, kako se tumačilo - od groznice.

GOSPA OD KRUNICE

Kao primjer na kojemu možemo vidjeti ljepotu tonskog slikarstva, u kojemu nemirni Caravaggio koristi svjetlosni slikarski učinak u tamnu prostoru da bi u ljudske likove unio osobne emocije, može nam poslužiti njegova slika *Gospa od Krunice* (Madonna del Rosario). Naručio ju je trgovac dubrovačkog podrijetla Nikola Radulović, koji se nastanio u Polignano a Mare, u pokrajini Apuliji. Prema želji dobročinitelja, motiv je trebao prikazivati Gospu s Isusom na prijestolju sa sv. Nikolom iz Barija i sv. Vidom. Nije poznato zašto slika nije dovršena prema dogovoru, ali se zna da je Caravaggiov skrbnik Luigi Carafa Colonna poželio da mu naslika Gospu od Krunice, u čast strica Marcantonija (+1584.), koji je g. 1571. sudjelovao u bitci kraj Lepanta. Djelomično izmijenjujući sadržaj, umjetnik je naslikao nov prizor. Novi dobročinitelj naručio je, zapravo, sliku za obiteljsku kapelu u dominikanskoj crkvi (chiesa di San Domenico Maggiore) u Napulju. Tako je g. 1607. nastala Gospa od Krunice (ulje na platnu, 249 x 364 cm).

SADRŽAJ SLIKE

Susret između Gospe i vjernika događa se uz arhitektonski stup

(colonna), simbol obitelji Colonna. Sa stupa se, s lijeve strane, spušta veliki crveni zastor koji natkriva prizor kao šator. Ispod zastora, u sredini slike, Gospa sjedi na prijestolju i prihvaća Isusa u naručju. Pogledavajući prema sv. Dominiku, kažiprstom pokazuje na svoju darovnicu - krunicu. Dok se Isus, prikazan u baroknoj golišavoj punašnosti, okreće gledateljima, ostali sudionici svete darovnice razdijeljeni su u tri skupine. Lijevo do stupa, sv. Dominik, koji gleda prema Gospi, pridržava dvije krunice. Na suprotnoj strani, kao ravnoteža, tri su dominikanska sveca: u prvom planu sv. Petar Mučenik s posjekotinom na glavi, pokraj njega teolog sv. Toma i nepoznati redovnik naslikan s leđa. Uza sv. Dominika, pri dnu, prikazan je dobročinitelj Luigi Carafa Colonna, kako pridržava svečev plašt da mu žena i kći mogu vidjeti krunicu. U sred prizora prosjaci bos i nečistih nogu, kao predstavnici vjernika, mole sv. Dominika da im daruje krunicu. Da bi postigao željen kontrast i tonski učinak, Caravaggio je koristio iluzionističku perspektivu u kojoj, iz nevidljiva izvora, svjetlo postupno prelazi u sjenu i gubi se u tami. Budući da je koristio nedolične modele, kako se u ono vrijeme govorilo, slika nije postavljena na određeni oltar, nego ju je flamanski umjetnik Ludovicus Finsonius (+1617.) iz Brugesa kupio za dominikansku crkvu u Antwerpenu, u Belgiji. Austrijski car Josip II. (+1790.) otkupio ju je g. 1781. od dominikanca za carsku zbirku, a kasnije je prenesena u *Kunsthistorisches Museum* u Beču, gdje se i danas čuva.

Ante Branko PERIŠA

Izazovi Gospina mjeseca

Bog je u Isusu Kristu u vremenu došao na ovaj svijet. Od žene bi rođen. Nije pao s Marsa ni došao s nekoga drugog planeta u kakvu svemirskom brodu. Njegov zemaljski hod počeo je začecem. Kad je došlo vrijeme njegova javnog djelovanja, nije ga Majka zaustavila, a ni napustila. Bila je s njim u Kani, uputila je druge neka ga slušaju, pratila ga je na njegovu križnom putu, stajala pod križem, otpratila ga u vječnost...

MAJKA CRKVA

Krštenjem smo postali djeca Božja. Marija je Kristova majka i Majka Crkve, ali i naša majka. Svaka je majka roditeljica, odgojiteljica i prva učiteljica svoje djeca. Mala djeca sve vjeruju i gotovo im je nezamislivo da njihova majka može ne biti u pravu. Odrastanjem se čovjekov pogled na svijet i život mijenja. Doživljavamo u međuvremenu i svoje roditelje nesavršenima, ali, usprkos tome, dužnima poštovanja. Djeca se Božja zovemo i jesmo vjerovanjem u jednu svetu, katoličku i apostolsku Crkvu. Ako smo njezini članovi, naravno bi bilo da prihvaćamo i njezino tisućljetno učenje i po njemu nastojimo živjeti. Kao svaka prava majka, tako nas i Majka Crkva uči pravim vrijednostima i kako živjeti po Božjim zakonima, za naše dobro. Mi bismo rado krojili neke zakone po svojoj mjeri, ali to

nije uvijek dobro za nas, pa ni onda kad nam se čini da su zakoni i učenje Crkve kruti i zastarjeli.

"Vjerujem u Boga, a ne idem u crkvu jer se ne slažem s onim što Crkva uči", zna se čuti iz usta tobožnjih vjernika. Crkva je čuvarica poklada vjere, onoga što joj je Krist predao, što je naslijedila od apostola, pa tko je netko od nas da prekraja njezino tisućljetno učenje? Kao da Crkva nešto izmišlja ili poučava nešto što nije dobro! Nije li to kao ponekad kad nam se događa da želimo imati svoje osobno iskustvo i radimo upravo suprotno od onoga što nas majka uči?!

DA ŽIVOTU

Ljudski život počinje začecem, ne od osmog tjedna trudnoće, niti rođenjem. To su znanstvene istine dokazane, ne pretpostavke nego stvarnost. Možete li zamisliti da danas, u 21. stoljeću, još ima nekih koji tu činjenicu ne prihvaćaju?! Na Bijelu nedjelju uvjerih se u neargumentiranu uvjerljivost nekih neutemeljenih činjenica. Jedna osoba, naime, u razgovoru sa mnom zastupala je čvrsto mišljenje kako žena ima pravo počinuti pobačaj do osmog tjedna trudnoće jer je novi život dotada zametak, a nakon toga plod. Koja je razlika od osam tjedana više ili manje jedan dan? Zna li ona kad počinje kucati srce? Zna li da život počinje začecem? Ne dam se i nastavljam: "Nema pravo abortirati!" "A što će to dijete imati od života, pa ono nije svjesno?" "A što stari, bolesni i sakati imaju od života?", nastavljam ja. "To je drugo!", govori ona. Nisu li ta mala stvorenja potrebnija ljubavi više od drugih upravo prilika da se proslavi Bog kroz ljubav onih koji ih vole i njeguju?!

PRAVO NA ŽIVOT

Bog je apsolutni gospodar života. Naše je pravo relativno. U smrtnoj opasnosti imamo pravo na samoobranu, a dijete u majčinoj utrobi, nezaštićeno i nespobno braniti se, ima apsolutno pravo na život.

Osim što je priznala da ja imam pravo na svoje mišljenje, moja sugovornica i dalje je neargumentirano i kategorički ostala pri svojem mišljenju. Sjetila sam se kad me jednom zgodom neki svećenik uputio na učenje Crkve o potpomognutoj oplodnji. Na tom sam području kod mnoštva vjernika naišla na nerazumijevanje. Jedan kolega ginekolog, protivnik pobačaja, čak mi je rekao kako bi Crkva trebala promijeniti mišljenje glede potpomognute oplodnje.

MILOSRDNI OTAC

Postoje osnovni zakoni i nepromjenjive dogme. Vjera nije prisila nego čin dobre

i slobodne volje, a ishod je povjerenje. U nadi protiv svake nade Abraham je u odmakloj dobi dobio sina, Bog mu je obećao potomstvo kao zvijezda ne nebu. Ne poštedje Bog ni svog Sina jedinorođenca. Trpio je za nas u ljudskom tijelu. Možemo li živjeti ono što vjerujemo, ako nismo upoznati s crkvenim učenjem i osnovnim postavkama svoje vjere? Tko je naš Bog, zamišljeni djedica sijede brade koji ima svoja pravila ili Milosrdni Otac, spor na srdžbu i bogat dobrotom, nježnost sama i milosrde! Tko nije imao priliku upoznati Milosrdnog Isusa neka zamoli one koji ga upoznaše da ga upoznaju s njim.

VJERUJEM

Vjerujem u jednu, svetu katoličku i apostolsku Crkvu. Što znači vjerovati u Boga i ne moći vjerovati u Crkvu jer se s njezinim naukom ne slažem? U Godini vjere, upućeni na katekizam i saborske dokumente, imamo prilike upoznati bolje svoju vjeru i nasljedovati Krista. Poput Marije, na dar vjere odgovorimo puni povjerenja: Neka mi bude po tvojoj Riječi!

ŽIVOT BIRAJ

Groblja su oaze tišine i spokoja. Kad bi smrt zakopala i ljubav, ne bi bilo ni groblja. Groblja su oaze ljubavi, a križevi na grobovima znakovi su pobjede ljubavi i života. Cvijeće na grobovima i suze u očima sjećanje su na ljubav koja živi u nama. Pogled u nebo pogled je u život koji smo dobili milosnim darom vječne Ljubavi za kojom žudimo. U Godini vjere mjesto nas nek Ljubav progovori kroz naš život i kroz naša djela.

Danijela DE MICHELI VITTURI

U svibnju smo, u mjesecu svjetla i topline, rascvalih ruža i mirisavih jorgovana. Prolistalih šuma i zelenih pašnjaka. U mjesecu raspjevanih ševa i slavuja. U Marijinu mjesecu. Sve nas to potiče da zanosno zapjevamo:

*Marijo, svibnja Kraljice,
Ti Majko rajskog slavlja,
Pred sliku tvoju ružice
Na pozdrav svibanj stavlja.*

Svibanj je najljepši mjesec, pun svježine i vedrine. U prirodi i u našim srcima. Mjesec mladosti i novoga života, zanosa i ideala.

*Marijo, svibnja Kraljice,
Ti Majko rajskog slavlja,
Pred sliku tvoju ružice
Na pozdrav svibanj stavlja.*

Svibanj je mjesec prepun ljepota i radosti. Mjesec mladosti i novoga života, zanosa i ideala.

*Ljiljane bijeli, nebeskog kraja,
Ljepši i draži no sunašca sjaj,
Mirisni cvijete vječnoga raja,
Kraljice neba, pomoć nam daj!*

Nije li svibanj ujedno mjesec opće ljepote u prirodi i posvuda oko nas? Neka stoga cvjeta i pjeva u slavu One koja je Majka lijepo ljubavi, Majka divna, Zdravlje bolesnih i Utočište grešnika. Utjeha žalosnih i Pomoćnica kršćana. Bezgrešna!

*Ti si nam zvijezda, jedina nada
Posred zemaljskih tuga i jada.
Koji se tebi utječe
Utjebu slatku naći će.*

Sveta Gospa Marija Kraljica je neba i zemlje. Kraljica svijeta. Stoga je i molimo: Zdravo Kraljice, Majko milosrđa, živote, slasti i ufanje naše,

zdravo! K tebi vapijemo prognani sinovi Evini. K tebi uzdišemo tugujući i plaćući u ovoj suznoj dolini. Svrni, dakle, Odvjetnice naša, one svoje milostive oči na nas te nam poslije ovoga progonstva pokaži Isusa, blagoslovljeni plod utrobe tvoje. - O blaga, o mila, o slatka Djevice Marijo.

*... K tebi oči podižemo,
Djevo sveta, Djevo čista,
Ti si sjajna ona zvijezda,
koja spasom nama blista.*

*Kad nas strasti bura vije,
kad nas studen grijeha bije,
Ti si, Djevo, sunce naše,
što nas zlatnom zorom grije...*

*Ti si ljiljan djevičanstva,
Ti si nakit čovječanstva,
Zdravo puna svib milina,
Moli za nas svoga Sina!*

Zar nije svibanj mjesec topline i života? Neka stoga padne na koljena pred Onom koja nam je darovala Začetnika života, Sina svoga, koji je došao među nama zemljane da imamo život, da ga u izobilju imamo. Hvala stoga svetoj Gospi Mariji koja je nositeljica života pa nam je darovala Sina svoga, Isusa nazarećanina, koji za sebe reče: "Ja sam put, istina i život!" Ona je "život, slast i ufanje naše", kako ističemo u sadržajnoj molitvi Zdravo Kraljice.

*O pomози palom svijetu
Koji želi ozdravljenje,
Ti što rodi Stvorca svoga
Prirodi na udivljenje.*

Naš je narod od davnine iskreno vjeran i posebno pobožan svetoj Gospi

Mariji, Majci Krista i njegove Crkve. Našoj Majci i Učiteljici. To posebno dokazuju veća i manja Gospina svetišta i prošteništa. Također i svi Marijini blagdani, kao i marijanski svibanj i listopad, kada se djeca Marijina okupljaju oko raskošno iskićenih Gospinih oltara i slika

da zajedno mole zajedničku Kraljicu nebesku prebirući u rukama zrnca krunice i moleći za mir, slogu i napredak svoje Crkve i svijeta. Kad je sretna Bernardica, lurdska vidjelica, bila već starija redovnica i oboljela, 15-godišnja djevojčica Margareta Dorfej dobila je dopuštenje da može u bolnici s njome razgovarati. Kad je došla blizu njezine bolesničke postelje, djevojčica je upita:

- Jeste li Vi s. Bernardica koja je vidjela presv. Djevicu? Jeste li je zbilja vidjeli?

- Da, vidjela sam je! - odgovori Bernardica, na što djevojčica nastavi:
- Recite mi, je li presv. Djevica bila osobito lijepa?

Na taj upit Bernardica se podigne iz postelje i zagleda u daljinu, kao da nekoga vidi. Lice joj je bilo obasjano neobičnim sjajem. Reče: "To bijaše ona, tako lijepa, lijepa..." Zatim pogleda djevojčicu i reče:

- Tako je lijepa presveta Bogorodica, tako lijepa... Ona je tako lijepa, da, kad je čovjek jednom vidi, čezne da umre da bi je mogao vječno gledati. Pridružimo se stoga i mi općoj radosti i zaufanim molitvama preporučimo Najboljoj i Najljepšoj, Ženi odjevenoj Suncem, s krunom od dvanaest zvijezda na glavi. Mjesec joj pod nogama kojima gazi najvećeg neprijatelja svoje djece, zavidnoga i zauvijek poraženoga očajnika sotonu, koji obilazi oko nas da nas zavede i upropasti. Naše je načelo: Po Mariji k Isusu! "Dok se Marija časti, ... Sin se pravo upoznaje, ljubi i slavi..." (Svjetlo narodâ, 66).

Rozario ŠUTRIN

I blagdansko nazivlje puno govori

Kao sredstvo za sporazumijevanje među ljudima, jezik je važan i za svakog čovjeka i za pojedine narode. Jedna od stručnjaka za hrvatski jezik gđa *Sanja Vulić* hrvatskoj javosti poznata je kao profesorica na Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu. Budući da nakon reforme visokoga školstva na hrvatskim sveučilištima nema više dvosemestralnih i višesemestralnih predmeta, predaje nekoliko jednosemestralnih predmeta: Hrvatsku dijalektologiju; Jezik Hrvata u dijaspori; Čakavsku književnojezičnu baštinu; Hrvatski jezik u 16. stoljeću; Suvremenu hrvatsku književnost u staroj dijaspori; Hrvatski tisak u dijaspori. Te su teme uglavnom i predmet njezina znanstvenoga interesa kao i znanstvenih istraživanja. O njezinu radu s posebnim osvrtom na religiozno područje razgovaramo za naše čitatelje.

- *Kakvom se tematikom s vjerskog područja rado bavite?*

- Uz navedeno, već gotovo četvrt stoljeća prikupljam i analiziram hrvatska pučka blagdanska imena, ne samo u Republici Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini nego i među Hrvatima u dijaspori. Osim samih blagdanskih imena, zanimaju me pučke poslovice i frazemi vezani uz pojedine blagdane i svetačke spomendane, kao i različito pučko nazivlje koje je izvedeno iz tih blagdanskih imena. Na žalost, ni na Hrvatskim studijima ni na nekom dru-

gom visokom učilištu nikada nisam imala predmet s tom tematikom, inače vrlo bogatom. To mi je ostala neispunjena želja.

- *Što Vam se čini posebno zanimljivim i važnim na tom području?*

- Naravno, u mojoj prikupljenoj građi posebno mjesto zauzimaju marijanska pučka blagdanska imena, i različito pučko nazivlje motivirano tim blagdanskim imenima. Nešto od toga izložila sam u predavanjima na nekoliko posljednjih nacionalnih marioloških simpozija koje je organizirao Hrvatski mariološki institut Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, u Dubrovniku i Oštarijama, a i inače često pišem na tu temu.

Budući da hrvatski puk s osobitom pobožnošću štuje bl. Djevicu Mariju, kojoj je u Katoličkoj Crkvi posvećeno više blagdana, istraživanje pučkih imena marijanskih blagdana u jednom mjesnom govoru ili u skupini govora u okviru razmjerno manjih prostornih udaljenosti, otkriva intenzitet i ukorijenjenost marijanskih pučkih pobožnosti na razmatranom području.

- *Velika Gospa nadvisuje sve marijanske blagdane: slavimo Mariju u nebu zauvi-*

jek proslavljen u s dušom i tijelom. Taj blagdan zasigurno je i u puku najbogatiji nazivljen i porukom?

- Za najveći marijanski blagdan Velike Gospe Hrvati koriste dvadesetak različitih pučkih imena. Ta je raznolikost posljedica velike narječne i dijalekatne razgranatosti hrvatskoga jezika, koja je opet velikim dijelom rezultat složene i teške hrvatske nacionalne povijesti. Naime, do turskih osvajanja, kojih su posljedica bile različite migracije i narušavanje kompaktnoga hrvatskoga nacionalnog teritorija, razlike među hrvatskim narječjima bile su neusporedivo manje nego što su danas.

- I manji marijanski blagdani u puku znaju biti veoma popularni...

- Zadivljujuće je koliko su neki, uvjetno rečeno manji marijanski blagdani bili u puku popularni, kao npr. Pohođenje bl. Djevice Marije svetoj Elizabeti. Ako i ne znamo iz literature da se taj blagdan (koji se danas slavi 31. svibnja) nekoć slavio 2. srpnja, to će nam pokazati pučka blagdanska imena, kao npr. na Hvaru *Gospa od dva luja* (prema tal. *luglio* = srpanj). Hrvatska pučka imena s panonskoga prostora također pokazuju da se blagdan slavio početkom srpnja, npr. *Marija Žetvenica* u austrijskom Gradišću, *Žetvena Svetica* u Hrvata u Slovačkoj, u kajkavaca u Podravini *Srpnjica* i dr. Inače za taj blagdan Hrvati rabe više od deset različitih pučkih imena. Različita se pučka imena rabe npr. i za blagdan Gospe od Andela, zatim Gospe od Krunice te osobito za blagdan Bezgrešnoga Začeca, za koji znamo da danas više ne spada među zapovijedane blagdane pod grijeh, ali hrvatski puk uvijek ga je takvim smatrao.

- Sviječnicu i Blagovijest hrvatski puk doživljava kao marijanske, iako su oni prvotno blagdani Gospodnji. I pučki nazivi puno im govore...

- Zanimljiva su i pučka blagdanska imena blagdana Sviječnice i Blagovijesti, koji nisu temeljno marijanski blagdani, ali ih puk u mnogim hrvatskim krajevima tako doživljava. Odatle npr. za blagdan Sviječnice u podravskih kajkavaca ime *Svečna Majka*, u šokačkih Hrvata *Marijin dan*, *Marindan* i sl., u srijemskih Hrvata *Svitla Marina*, u bunjevačkih Hrvata u Bačkoj *Marin* i *Marindan*, u bunjevačkih Hrvata oko Velebita *Majka Božja Svičnica*, u Dalmaciji *Gospe Kandalora* itd. Za blagdan Blagovijesti na hrvatskom jugu susreće se ime *Gospe Blagovist*, npr. oko Trogira, na srednjodalmatinskim otocima *Gospa Luncijota*, u Hrvata u Mađarskoj *Sadovna Marija*, u austrijskom Gradišću *Nazvišćenje Blažene Dvice Marije* itd. U Dubrovniku je čak i za blagdan Preobraženja Gospodinova jedno od pučkih imena *Gospa od Sigurate*.

- Sve je to jedno veliko bogatstvo iz kojeg se iščitavaju i različiti vidovi šovanja Gospe...

- Naravno, sva ta različita marijanska pučka blagdanska imena imaju i svoja objašnjenja, ne samo jezikoslovna nego i s aspekta marijanskih pučkih pobožnosti. Svako novo terensko istraživanje donosi nove spoznaje, zato mi je ta tema trajno zanimljiva.

- Hvala lijepa na razgovoru. Želimo Vam napredak u daljnjim istraživanjima, a radovat će nas ako koji njihov rezultat prikažete kojim člankom u našem časopisu.

Petar LUBINA

Hvala ti, Majčice!

Danima sam se pipremala, čistila, peglala, kuhala. Željela sam da sve bude savršeno čisto, spremno za njihov doček.

- Kao da dolazi koji kralj! - negodovala je Emanuela kad bi dobila zadatak da nešto pospremi. Nije razumjela da je to ona moja izgubljena ovca koja se poslije dugo vremena vraća svome stadu. Kada dođe, želim da pronade sve savršeno, onako kako je bilo kad je ona otišla od kuće.

Kuća se u međuvremenu napunila čeljadi. Stol se prepunio. Maleni, poput mravi, mīle između naših nogu. Ni jedno puce nije ostalo nedirnutu, ni jedna stvar nije ostala neprevrnuta, ni jedno uzglavlje ne stoji na svome mjestu. Sve do čega su mogle dosegnuti njihove ručice, bilo je na podu razbacano ili polomnjeno.

- Kao da mi je oholi tefton prozujao kroz kuću! - mrštio se Romeo više oslabljena glasa od silnih upozoravanja:

- Drži ga, ubit će se! Ne puštaj ga samog! Diži mu to iz ruku! Čuvajte djecu! Gledajte što vam djeca rade! Gotovo je, sve će mi uništiti! Vi ste neodgovorni! Čuvajte ih! Ja to više ne mogu podnijeti!

- Ti ne gledaj! Stojiš tu kao na promartačnici! Sve gledaš i sve vidiš, na sve se ljutiš! Idi van, prošetaj!- odgovaraju mu moji.

- Ako izidem, sve će mi uništiti! Neću se imati gdje vratiti! Da nema mene ovdje i da ja na sve okolo ne gledam, sve bi pošlo u papar! Kako ste ih to odgojili?! To nije odgoj, to su raspuštena djeca! Čine što ih je volja. Udovoljavate im u svemu. Ne može to tako, da se ja pitam ja bih njihov odgojio...

- Štap je izišao iz raja! - rugaju se uz glasan smijeh.

Iz sobe povremeno izlijeće naša Emanuela:

- To je strašno. Evo vam ih. Ja ih više ne mogu čuvati! Od ovog trenutka zaključavam se u svoju sobu. Ovamo više nema nikome ulaska! Dovidjenja!

- Ne možeš tako!

- Zašto ne mogu?

- Ti si mi desna ruka! - cviljela sam na njezin potez. No, bilo je kasno. Nije me čula.

Lim po kući, kao raketa guram teški namještaj, sklanjam ono što mi je promaklo da sklonim. Stalno sam s kuhačom, pregačom i krpom u ruci. Moj savršeni red i čistoća, prašina koju sam lovila u zraku, kako mi se Emanuela rugala, te ovi mali nevaljalci doslovno su me izluđivali.

Navečer bih se od umora jedva prekrizila. Samo bih se površno sjetila da sam toga dana propustila i svetu misu i molitvu. Red u mojoj kući, usluga jela i pića mnogim izgubljenim ovcama, služenje od rana jutra do kasno u noć doslovno me slamalo. Umornija sam se ustajala no što sam lijegala. Galama, Romeovo raspamećivanje na nered i buku koju su djeca stvarala, njegovo hodanje

za mnom, prigovaranje kakvi su mi... Glas velikih koji su se čudom čudili kako njemu to sve smeta i kako oni neće dopustiti da im on pametuje u odgoju. Da su ovo njihova djeca, da ih oni odgajaju po svoju, postajali su sve glasniji.

- Odgajajte ih! Samo nemojte da mi čine nered! Umirite ih, učinite reda.

Onda se ja više neću miješati!

- Hajde, strpi se još malo! - počela sam ga tješiti.

- Strpi se ti! - odbrusio je.

Onda sam počela pregovore s odra-
slima da nas pokušaju razumjeti da ... Obrušili su se na mene, kod mene mora biti red, mora ono, mora ovo, ja sam takva, ovakva onakva. Za pet minuta izbio je rat. Umjesto blagdanaskog mira i raspoloženja u mome domu - svada. Iznosi se prljavo, zaboravljeno, uglavnom ono što sam kome propustila učiniti. Sva se silina optužbi slila na moja leđa.

- Zato postoji mati! - rekao mi je jednom jedan svećenik. Tko god koga našulja, iskali se na majci. Ona jedina može stoječki podnijeti udarce. Duša zaboli, boli da umreš od boli. Tada se sjetim Marije, Majke moga Gospodina. "Ona mi je tada blizu!" - reče mi jednom jedna duša, pa to uvijek prizovem sebi u pamet u teškim trenucima. Moja Gospa sad je tako blizu. Jedina me Ona može razumjeti i utješiti. Dati mi snage da iz sebe izvučem ono malo dobra, da u miru i ljubavi ispratim sve ove moje. Od srca sam joj poljubila skute i rekla: Hvala ti Majčice!

R. T.

Stari romar
U osvjet zore
još za mraka
sa štapom u desnici,
u lijevoj zrnca krunice,
teška koraka
penje se gore
preko Medvednice.
Hodočasti
Zavjetnici;
Rajskoj Djevi.
na Bistrici.
Zdravko ŠILUĆ

Sjećanje na Marijinu valu

Sjećaš se Marijo
bila sam krhko
preplašeno dijete
željno ljubavi i topline

Ti si mi nježnošću
Majke
pružila ruke
šapnula tiho moje ime

oko nas je rosio
blagoslov
k'o kiša s visine

Brojale smo korake
na žalu sudbine
prebirale zrnca pijeska
iz srebra mjesečine

u našoj vali
prepunoj svjetla
od tvoje blizine

uronjene u blaženstvo
misterija tišine

Tada sam svoje srce
zauvijek tebi dala

ni sama to nisam znala
jer bijah
još posve mala

ali sam slutila
srcem nevina djeteta
da ću u tvojoj sigurnosti
živjeti svoje dane

na siki i žalu
na pjenušavu valu
i da će se u životu

izmjenjivati
oseke i plime
proljeća i ljeta
zlatne jeseni
i oštre zime

Sjećaš se Marijo
u tvojoj su koši
blistale zvijezde
sunce je sjalo

vedrinom tvojega oka

drhtala sam od milja i ljepote

Srca puna modrine vala
rukama prepunim kokica
s mokroga žala

punila sam posudu
Božje dobrote

I danas prođem
tom valom djetinjstva
al' ništa više nije isto

tek daleko
u srazu neba i mora
učini mi se ponekad
da jedna zvijezda zablista

tada mi srce zadrhti
treptajem svete prisutnosti

i nije me strah
jer tvoja ljubav
nad mojim koracima
bdije

i sigurno me vodi
putem spasenja
u zagrljaj Krista

Roza BRKUŠIĆ - Hrvoslava

(I. nagrada za pjesme među odraslima)

Ruže za Mariju

Marijo, ja mogu ti ružu dati
mogu ti dati buket, pa i naramak cio
al' nešto duboko u meni nudi mi znati
da nedostaje onaj najvažniji dio.

Bez njega ruže su trnje, gubi im se ljepota
mirisi okamenjeni zastaju u zraku
ja tražim svoje srce po nemirima života
pretražujem uvalu svaku.

Čeprkam i tražim al' ono zakuca samo
s otkucajem po kome se već znamo
s hridina svijeta

U buketu dajem ti ruže i srce cijelo
predajem svoje ti misli i svako djelo
majčice sveta.

Ankica VUČETIĆ ČEPULO

(II. nagrada za pjesme među odraslima)

Bezgrešno Začeće

O Bezgrešno Začeće

Preslavna Majko naša

đila i neosvojivi bedeme Crkve katoličke

blagoslovljeni klase žita s naših suncem sprženih njiva

posvećeno ulje što goriš ispred Svetohraništa

roso što urankom rosiš zemlju dok sanak sniva

jabuko zlatna na zvjezdanoj grani

Andeoska Muzo

golubice nevina u kojoj Duh Sveti počiva

koliko pelina i gorčine

koliko suza i izdisaja

koliko svenutih latica naših srca

nasukani na životne grebene

izlijemo ispred Tvog Bezgrešnog Lika

ispred Tvojih prelijepih slika

ispred Raspela na kojemu Kralj Istine visi

obliven krvlju pun bolnog krika

svi bezdani jad taj progutali ne bi

ponijele sve rijeke u tijeku svome ma kako moćne bile

oceani bi se otrovali

zacrnilo svi dani od te naše pogubne crnine

koja i zvjezdani svijet bi uronila u svoje nezajažljive dubine

i bilo bi kao onda kad sve još bijaše mračno

prije nego Bog razdvojio je Svjetlo od Tmine

H,

Bezgrešno Začeće po svetosti i Bezgrešnosti Svojoj

Ti primaš nevolje naše kao najdragocjeniji dar

u beznada naša nadu ulijevaš

Majčinskom nježnošću liječiš i tješiš

obilnu milost darivaš i duhovni sjaj

goleti duša naših ubogih ozeleniš

po molitvama i zaslugama Tvojim

jednom će i Zemlja biti

usred Duhovnog Svemira

Bogom i dušama ljudskim

vječno osvjetljen Božji Grad

Danica BARTULOVIĆ

(III. nagrada za pjesme među odraslima)

Kako smo postali - po Bogu braća

Odmah, prvoga ili drugog jutra, tek što izidosmo iz vojarne "Saure" (sagrađene za vrijeme Austrije) marširajući prema izvangradskom prostoru za svakodnevno vojničko vježbanje, moj suputnik u stroju, Zagrepčanin Plečko, pružio mi je komadić keksa. A komandir na to odjednom dade znak desetaru da nas dvojicu iz stroja izvede i da nas trčećim korakom goni, bez zaustavljanja i odmaranja, sve do krajnje točke toga kamenitog prostora za "zanimanje", što je ovaj "savesno" izvršio. Desetar, stari vojnik, snažan, izdržljiv, a mi mladi i zeleni regruti, bez ikakve tjelesne kondicije, činilo mi se da će mi srce prsnuti. I konačno, kad je kapetan dopratio našu četvu do odredišta, dao je svima na znanje i ravnanje: "Drugovi vojnici, ovaj grad Pula pun je i dandanas naših neprijatelja. Ova dvojica u stroju stali su gristi kekse i time pružili priliku neprijateljima da šire klevete i glasine naokolo, kako je naša vojska gladna...!" Iz Pule sam "prekomandiran" u Delnice. Kapetan Mane Vuzelac, Ličanin, uzeo me u kancelariju sebi za pisara. Osim kancelarijskih poslova, povremeno sam uređivao i četne zidne novine. Ponajviše sam pisao tekstove i poneki crtež načinio. Nakon podužeg vremena služenja u četnoj kancelariji,

kapetan mi reče: "U vražju mater svi moji oficiri i podoficiri, više mi vrijediš ti nego svi oni!" Čak mi je ispričao zanimljivu zgodu o Moši Pijadi, iz ratnih dana, dok je kao član vrhovnoga vojnog štaba boravio negdje u šumi. Svakog dana u određeno vrijeme donosili bi u specijalnim porcijama ručak tamošnjim visokim vojnim časnicima, pa tako i Moši. Jednog dana kad su mu donijeli ručak, reče on donositelju da nije trenutno gladan, neka njegovu porciju s ručkom objesi ondje na obližnju granu. Tako čovjek i učini. Moša malko šetuckao sa svojim drugovima i napokon osjetio glad. Uputio se prema grani na kojoj ga je čekala porcija. Skine je, otvori, i - porcija prazna. Kad to vidje, reče na sav glas: "Vojsko, vojsko, čija si da si, jednaka si..."

Konačno, evo najzanimljivijeg doživljaja iz vremena mojega vojničovanja.

Jednoga zimskog dana, za prijepodnevnog slobodna vremena, pristupi mi, mnogima poznati dezertar, simpatičan brkati Čigo. "Zovem se Ismail Hakija. Nepismen sam. Po Bogu brate,

hajde, napiši mi pismo!" Krenimo na posao. "Pišemo li roditeljima, ili nekome drugom?" "Ne roditeljima, nego mojoj dragani u Moravice." "To je tamo odakle su te više puta, kao bjeGUNCA, vraćali svezanih ruku? Reci, Hakija, kako ćemo započeti?" "Piši: Mila, najmilija, nestrpljivo brojim dane i sate, do nove prilike kada ćemo se opet sresti." "Dobro, momče, jasno mi je što kažeš da nestrpljivo brojiš dane, ali kako možeš brojiti sate, ne vidim da ti imaš sat na ruci." U taj čas, bez riječi, hitro se maši rukom, te iz unutarnjeg džepa svoje bluze izvadi oveći džepni sat i stane ga na srebrnastu lančicu njihovih. "Evo ga, pomoću njega brojim sate." "Jesi li ga, sretniče, naslijedio od nekoga iz svoga roda ili si ga, možda, od nekoga dobio na dar?"

"Darovala mi ga ona, moja dragana." "Nastavimo sada pisati pismo. Kaži što i kako ćemo!" "Zadnji put kad su me onako drsko otrgnuli od nje i odveli u prokleta policijska kola, rekla mi je da je trudna; i da kani počinuti pobačaj. Ti, reče mi, beskućnik, a ja nemam kud iz roditeljske skromne kuće, brojni smo, pa eto! Tek što mi je baš dala do znanja, dodala je da želi čuti što mislim o svemu tome, slažem se da pobaci, dođoše drznici, svezaše me i odvedoše. Čuo sam samo to kako je kriknula da se javim pismom. Po Bogu brate, na velikim sam mukama. Piši da mi je žao, ali ako ne vidi izlaza iz velike nevolje, pristajem na pobačaj. Čuvaj svoje zdravlje."

"Ismaile, razumijem tvoj jad i nevolju. Ali, poslušaj mene, kao prijatelja. Ti si musliman, ja katolik. Alah, u kojega ti vjeruješ, isti je Bog stvoritelj u kojega i ja vjerujem. On je stvoritelj svega i

gospodar svega, pa je gospodar i ljudskog života. Nas dvojica smo vojnici. Zamisli da je slučajno ratno stanje i da smo na položaju, te na komandu naših komandira stanemo pucati u onom smjeru, te da tom prilikom pogodimo i ubijemo nekoga na onoj tamo strani, to nam ne bi bio grijeh. U tom slučaju ne bismo učinili nikakav zločin jer nismo po svojoj volji to učinili, nego izvršavajući komande. Ali, Ismaile, znaj, ako bi tvoja djevojka u Moravicama, uz tvoj pristanak izvršila pobačaj, dala bi ubiti vaše dijete u svojoj utrobi, pod svojim srcem, ne samo da bi to bio veliki grijeh, pred Alahaom, nego i najveći mogući zločin!" Pišemo zaključno:

"Eto, prijatelj me ojunacio i potaknuo da ti sve ovo napomenem i navedem staru narodnu mudrost onih koji u Boga vjeruju: Koga je Bog stvorio, i haljine mu je skrojio! Moja je želja, ne ubiti, nego roditi naše dijete. Alah će pomoći kako ćemo kroz život nas troje hoditi. Budi mi junakinja, voli te tvoj Hakija." Pismo sam zatim na poštu odnio, odakle je poslano u Moravice. Proteklo je otada neko vrijeme, u Delnicama je još bilo snijega. Jednoga prijepodneva uputim se prema vojnoj kantini, kad eto prema meni Hakija. Veseo, uhvati me za ruku i uputismo se prema kantini iz koje se vraćao. I reče prodavačici: "De, daj mi za prijatelja krišku leba, i namaži je sa obadve strane!" I baš taj komad kruha što mi ga naruči i dade Hakija, bijaše mi sladak i prijatan kao da mi je darovan iz samoga Neba. Hakija mi je, naime, priopćio, da mu se u Moravicama rodio sin.

Marijan Ivan ČAGALJ

Vjerne u očekivanju slave

Budućnost svijeta, a tako i hrvatskog narod kao i domovine, leži na rukama majki. One su danas često u teškim iskušenjima, a od majčinstva bježe i brojne žene. Dok nas svibanj upućuje na zajedničku Majku koju nam je Isus s križa ostavio za majku, molimo za današnje žene, osobito majke, da ostanu na Božjem putu. Ova kratka razmatranja mogu dobro doći kao uvod u pojedina otajstva slavne krunice.

1. ISUSOVO USKRŠNUĆE

Ne bojte se! Znam da tražite razapetog Isusa. On nije ovdje! Uskršnuo je kako je rekao! Dodite i vidite mjesto gdje je bio položen. (Mt 28, 5-6)

Kršćanska vjera temelji se na Isusovu uskrsnuću. Ustajući treći dan slavodobitno iz groba, Isus jamči svima koji ga budu slijedili da se i njihov život nastavlja nakon groba.

U svojoj neizmjernej ljubavi i dobroti, Bog je ženu obdario mogućnošću majčinstva. Iako je postati majka njezin životni san, to je veoma zahtjevno, pa brojne pred majčinstvom uzmiču. Dok razmatramo o Isusovu uskrsnuću, po Marijinu zagovoru molimo za žene našeg vremena, da se u trenucima iskušenja oslanjaju na vjeru u uskrsnuće te se ne boje braka i djece kao plodova ljubavi.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

2. ISUSOVO UZAŠAŠĆE

I Gospodin Isus, pošto im to reče, bude uzet na nebo i sjede zdesna Bogu. Oni pak odoše i propovijedahu, a Gospodin suradivaše i utvrdivaše Riječ popratnim znakovima.

(Mk 16, 19-20)

Četrdeseti dan nakon uskrsnuća Isus uzlazi u nebesku slavu. Otišao nam je pripremiti mjesto. Tà, domovina je naša na nebesima, a na zemlji smo samo putnici i pridošlice...

Usljed školovanja i traženja radnog mjesta mnoge djevojke odgađaju udaju, pa se brojnim zalomi da brak uopće i ne zasnuju. Dok razmatramo o Isusovu uzašašću, po Marijinu zagovoru molimo za današnje djevojke, da ne smetnu s uma Božji naum s čovjekom, kako nije dobro da bude sam, pa se na vrijeme odluče za brak i u ljubavi ustraju u njemu do kraja.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

3. ISUS DARUJE DUHA

Tad iznenada dode neka huka s neba, kao kad puše silan vjetar, pa ispuni svu kuću u kojoj su boravili. I ukazaše im se jezici kao od plamena, i razdijeliše se te nad svakog od njih side po jedan.

(Dj 2, 2-3)

Pedeseti dan nakon uskrsnuća Isus ispunja obećanje svojim: nije digao ruke od njih i prepustio ih samima sebi, nego im je poslao obećanog Tješitelja, da vazda bude s njima, jača ih i prati na putu.

Zbog osiromašenja uslijed demokratskih promjena i Domovinskog rata brojni žive kao da Boga nema ili kao da on nema ništa zajedničko s njima i njihovim

životom. Dok razmatramo o silasku Duha Svetoga, po Marijinu zagovoru molimo za današnje majke, da žive svoju vjeru ispovjedajući primjerom vlastitog života snagu Duha Svetoga te tako budu i same svjedoci vjere svojoj djeci.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

4. MARIJINO UZNESENJE

Tada Marija reče: "Veliča duša moja Gospodina, klikće duh moj u Bogu, mome Spasitelju, što pogleda na neznanost službenice svoje: odsad će me, evo, svi naraštaji zvati blaženom..."

(Lk 1, 46-48)

Nakon tijecka ovozemaljskog života, Majka Isusova s dušom i tijelom uznese-na je u nebesku slavu. Vjerno je pratila svoga Sina do pod križ, pa je s njime na kraju i proslavljena.

Usljed zauzetosti za sebe i svoje obitelji te trke svagdanjeg života, mnogim ženama našeg vremena na pamet i ne pada da će njihovoj ljepoti, mladosti i snazi jednom doći kraj. Dok razmatramo o Marijinu uznesenju u nebesku slavu, molimo za žene, osobito mlade, da žive s pouzdanjem u Boga misleći na svoju dušu i poštujući svoje tijelo ne zaboravljajući da je i ono određeno za slavu.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

5. MARIJINO KRUNJENJE

Na nebu se pojavi veličanstven znak: Žena obučena u sunce, mjesec pod njezinim nogama, a na glavi joj vijenac od dvanaest zvijezda. Bila je trudna i "vikala je u bolovima" i mukama "radanja".

(Otk 12, 1-2)

Bog je čovjeka stvorio da bude sretan, i to zauvijek, što je na zemlji nemoguće postići. Već u nebu proslavljena, Majka Isusova slika je zajednici Isusovih vjernika kakva i ona ima biti.

Potrošačko društvo i svjetovni duh ubiru među nama bez prestanka svoj danak: zavode i odvođe s Isusova puta muško i žensko, staro i mlado, veliko i malo... Dok razmatramo o Marijinu krunjenju u nebeskoj slavi, molimo za današnji ženski svijet, koji je svagdano izložen kušnjama da se poistovjeti s masom koja ga okružuje i podlegne njezinim težnjama, neka pronade ravnotežu i sklad te tako vlada sam sobom.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

KAJO

Marija, Majka Crkve

Kako smo bili radosni kad je papa Pavao VI. na misnom slavlju na završetku 3. zasjedanja II. vatikanskog sabora, 21. studenoga 1964. Mariju proglasio *Majkom Crkve!* Da bi došlo do proglašenja te dogme, posebno je nastojao naš hrvatski mariolog fra Karlo Balić (+1997.).

Ako je Krist utemeljitelj Crkve i sva je Crkva njegova, a Krista je Marija rodila (kao čovjeka), bila je njegova Majka, onda je ona i Majka njegove Crkve.

Tolika su stoljeća prošla da se ostvari ta zamisao, u koju su od početka vjerovali kršćani. Ta Sin je svoju majku Mariju ostavio u životu da bude prvoj Crkvi potporanj. I sva ona čudesa milosti i naglo bujanje i cvjetanje duhovnog života i Kristova djela te njegova nauka po svoj zmelji, ima se pripisati Mariji, koja je tako tijesno surađivala s Duhom Božjim. A bila je i puna milosti.

Znademo kako je nakon Isusova uzašašća ostala u molitvi s učenicima, jer je Isus obećao da će im poslati Tješitelja, i apostoli su se kao Marijina duhovna djeca okupila oko nje i usredno molila dolazak Branitelja, koji im bijaše potreban. Još su bili ustrašeni, znajući što im se s dobrim Učiteljem dogodilo pa su se bojali i javno nastupiti. Uz Mariju su bili sigurni. Ona ih je tješila, hrabrila i ponovno iznosila značenje otkupljenja i njegovu ljubav

prema Ocu i svemu čovječanstvu - za kojega je dao svoj život.

U zanosu je Marija i u najvećoj mjeri primila darove Duha Svetoga. I svi nazočni, a koji su kroz 9 dana usrdno molili, primili su te darove te su osnaženi božanskom hranom i utjehom odmah izišli propovijedati živoga Krista - Boga i Spasitelja svega svijeta. Više se nisu bojali prijetnja ni smrti. Tà bili su spremni umrijeti za svog Učitelja, znajući da je on u vječnoj slavi gdje ih čeka. Bili su ispunjeni božanskom milošću i snagom te spremni poći i do na kraj zemlje navješćujući radosnu vijest spasenja.

Marija je prvoj Crkvi bila uzor molitve, poniznosti, vjere i mira. Mnogi su od nje odlazili utješeni. Njezinoj molitvi ima se zahvaliti brzi rast Crkve, snaga mučenika koji su svjedočili svoju vjeru u Krista i pod cijenu života. Molimo je i mi da i nas očuva, utješi u našim nevoljama i ohrabri na putu vjere: da ne klonemo, da ne odstupimo od Božjih zapovijedi. Marija je u svojoj duši i u svom srcu proživljavala Stari i Novi zavjet: i vjeru Abrahamovu i njegovu žrtvu jedinca sina Izaka, i Josipov udes, postojanost i vjernost Božjim zapovijedima, i žrtve velikih proroka: Izaije, Jeremije, Ezekijela, Danijela, koji su umirali za zakon Božji i za svjedočenje vječnoga života. A pod križem i sudjelujući osobno u agoniji svojoj i svoga Sina proglašena je kraljicom mučenika. Neka nas njezino mučeništvo spasi od svih zala i neprijatelja Božjih i protivnika njegove Crkve. U svibnju joj zahvalimo za sve milosti i molimo je da nas čuva i brani te dovede svome Sinu, a našem Spasitelju, koji nas toliko ljubi.

s. Marija OD PRESVETOG SRCA

Majčina želja i molitva

Na vratima tiho pokuca
starost,
ti biserni danci bola
i sjete
kada mi dohode,
o, dođi mi, dođi
Majčice Božja sveta
u pohode!
Pa me razvedri,
ojačaj, ohrabri,
iz tame izvuci,
da sigurna budem
u tvojoj ruci!
Strpljivo čekat ću
bar zadnja u nizu,
u nježnoj čežnji
da budem ti blizu!
Kada se tjeskobno skrblim i pitam
što li će biti s nama sutra?,
dotakni mi srce mudročću svojom
vjerom i nadom
Uskrsnog jutra!
Ako me bol duše i tijela
sumnji izruči,
Sinu me svome, Majko sveta,
Isusu dragom
preporučil!
Zbogom Dolino suza,
zbogom šareni, isprazni svijete!
U nadi Uskrsnog jutra
ti me povedi kući
Majčice Božja sveta
jer ja sam tvoje dijete!
(Posvećeno dragoj mami Danici)
Vinka TOKIĆ BUROLO

Njegove ruke

Vidjela sam je prošle godine kad je ulazila u naš dom sa svojim suprugom. Vozio ju je u kolicima. Sva je bila skršena, jadna, žalosna, umorna i depresivna. Ona je profesorica hrvatskog jezika, a njezin suprug vrstan kipar. Došli su u naš dom zbog njezine nepokretnosti. Bilo ih je žalosno gledati. I danas sam je vidjela. Vozila je svoja kolica. Bila je vesela i razdragana, puna živosti i nekakve duhovne radosti da je nisam mogla prepoznati. Što je razlog takvu preokretu?

- Znete, danas sam doživjela radost u literarnoj grupi. Odrađivali smo pjesnike, moga najdražeg D. Cesarića. Recitirala sam njegovu pjesmu *Voćka pošlije kiše* i nakon toga došla mi je na usne pjesma mojim unucima koje silno volim:

*Volim vas do neba, do sunca,
do zvijezda,*

*Volim vas svom dušom svojom,
Vi ste mi radost i ispunjeni snovi,
Vi ste mi jutro u suncu, noć u mje-
sečini i proljetno cvijeće,
Svi pupoljci proljetni,
Sve moje priče i dio duše moje!*

Uz pjesmu se lakše diše, ona budi ono lijepo u nama. Prva su mi ljubav moji unuci. I moj dragi danas me iznenadio. Napravio je skulpturu Isusa, Marije i Josipa pred kojom mogu sabrano moliti. Bila sam toliko sretna i blagoslovljena njegove ruke koje su napravile tako divna Božja djela, od kojih neka rese i našu kape-lu Gospe od Zdravlja.

Ana VRČEK

Biskupijski susret sakristana

U svetištu Gospe od Čudesa u Oštarijama održan je 16. ožujka susret sakristana gospičko-senjske biskupije. Predavanja su držali T. Šporčić i A. Luketić. (GK)

Dar Gospi od Zdravlja

Novi metalni križ, koji je blagoslovio biskup I. Janjić, donesen je 16. ožujka u procesiji brojnih vjernika i postavljen na zvonik stare kotorske crkve Gospe od Zdravlja. (IKA)

Misa za maslinare i uljare

Nakon 15. manifestacije maslinara i uljara *Noćnjak* u Tučepima, 17. ožujka slavljen je u Gospinu svetištu Vepric misa za žive i pokojne maslinare i uljare, koju je predvodio A. Bavčević. (GK)

Susret članova Djela Marijina

U Splitu je 17. ožujka upriličen susret fokolara s okolnog područja, na kojemu je kroz razmatranja, druženje, pjesme i svjedočanstava predstavljen život osoba različitih naraštaja, a bilo je govora i o ekonomiji zajedništva, športa i izdavačke djelatnosti. Završio je euharistijskim slavljem koje je predvodio nadb. M. Barišić. (IKA)

Graditelj katedrale

U povodu 400. obljetnice rođenja S. Gradića i 300. obljetnice dovršetka dubrovačke katedrale Uznesenja Marijina, 18. ožujka S. Krasić održao je u Dubrovniku predavanje na temu *Stjepan Gradić i gradnja dubrovačke katedralne crkve*. (GK)

Humanitarni koncert

U varaždinskoj katedrali Uznesenja Marijina 22. ožujka održan je korizmeni humanitarni koncert za potrebe Dnevnog boravka djece s poteškoćama u razvoju, koji djeluje u Čakovcu. (GK)

TRSATSKI MARIJINI DANI

Mise pripreve za blagdan u 18,30 sati
5. svibnja: otvorenje - misa za obitelji
6. svibnja: hodočašće redovnica
7. svibnja: hodočašće FSR i FRAME
8. svibnja: hodočašće Vojske Bezgrešne
9. svibnja: Uzašašće **Gospodinovo**
10. svibnja: mise u 7, 8, 9, 10,
11 i 18,30 sati

Obnova za intelektualce

U svetištu Gospe od Utočišta u Aljmašu održana je 23. ožujka duhovna obnova za Udrugu katoličkih intelektualaca, koju je vodio njihov duhovni pratitelj I. Raguž. (GK)

Ništa bez tebe

U Ivanovcima je 23. ožujka blagoslovljena nova slika Gospe Schönstatske. Kao protudar od Majke Božje nazočni su molili u toj prigodi dar područnog svetišta za Slavoniju. (WS)

Duhovna obnova

U Varaždinu je u katedrali Uznesenja Marijina 25. ožujka održana duhovna obnova za vjeroučitelje i odgajateljice u vjeri, na kojoj je izlaganje održao K. Pačalat, a misno slavlje predvodio je biskup J. Mrzljak. (GK)

Stabat mater

U Koncertnoj dvorani V. Lisinskog u Zagrebu je 27. ožujka Zagrebačka filharmonija uz Akademski zbor I. G. Kovačića održala koncert djela oratorijskog repertoara - *Stabat mater* češkoga majstora A. Dvoraka, a sudjelovali su i prvo-razredni hrvatski vokalni solisti. (GK)

Seminar posta, moliive i šutnje

Održava se od 14. do 19. svibnja u svetištu Majke Božje Goričke kraj Baške

na Krku kao priprava za Duhove, s misom bdjenja u subotu u 20,30 sati, nakon koje slijedi cijelonoćno klanjanje. Za seminar se valja prijaviti, a misa s klanjanjem otvorena je svima. Informacije i prijave: tel. (051) 856-547. (MB)

Otvorenje remetske proslave

Na Uskrsni ponedjeljak, 1. travnja, otvorena je proslava 725. obljetnice svetišta Majke Božje Remetske. Glavno misno slavlje za hodočasnike iz remetskog dekanata predvodio je apostolski nuncij A. D'Errico. (IKA)

Tradicionalno hodočašće

Tradicionalno hodočašće na Uskrsni ponedjeljak u svetište Gospe od Milosti u Šijani, predgrađu Pule, predvodio je i misu slavio biskup I. Milovan. (IKA)

Zavjetna procesija

Na 13. zavjetnoj procesiji grada Koprivnice od kapelice sv. Josipa do Močila sudjelovao je na Uskrsni ponedjeljak biskup V. Huzjak i u crkvi Uznesenja Marijina predvodio euharistijsko slavlje. (IKA)

Molvarski jubilej

Župa Uznesenja Marijina u Molvama proslavila je 1. travnja 150. obljetnicu župne crkve. Misno slavlje predvodio je biskup J. Mrzljak, koji je blagoslovio i novi relikvijar za moći sv. A. Padovanskoga, koje je darovala padovanska bazilika sv. Antuna. Relikvijar je izradio prof. H. Ljubić u suradnji s B. Pokosom. Na ulazu u crkvu otkrivena je spomen-ploča graditeljima župne crkve župniku Josipu Gjikići i pukovniku Ignacu Điviću pl. Rhorskom. Ploču je darovala Družba Braća hrvatskoga zmaja, a brončane reljefe inicijatora gradnje izradio je akad. kipar M. Glavnik. Od studenoga 2012. molvarsko proštenišće ima povlasticu potpunog oprosta na rok od

sedam godina, i to na Uskrsni i Duhovski ponedjeljak, Nedjelju Srpnjicu (prva u srpnju), na Veliku i Malu Gospu. (IKA)

Cjelodnevno klanjanje

U osječkoj crkvi Snježne Gospe održano je od 6. travnja u 21 sat do 7. travnja u 21 sat tradicionalno župno zavjetno klanjanje. Ta je gradska crkva jedina jednom godišnje otvorena 24 sata, danju je bilo posjećenije, a i u noćnim satima bilo je mnogo vjernika. (IKA)

Koncert *Stala plačuć*

U Lanišću je 6. travnja održan koncert pučkih napjeva središnje i sjeverne Istre za najznačajniji dio liturgijske godine, Cvjetnicu, Veliki tjedan i Uskrs više zborova pod nazivom *Stala plačuć tužna mati*. (IKA)

Predstavljena marijanska baština

Projekt *Digitalno snimanje brtavske mariološke baštine* predstavljen je 11. travnja u dvorani Knjižnice HAZU u Zagrebu. Nakon predavanja akad. J. Bratulića i voditeljice projekta H. Mihanović-Salopek prikazan je film *Stella Maris slavonskih žitnih polja*. Riječ je o znanstveno-obrazovnom filmu koji multidisciplinarno prikazuje štovanje Bogorodice u dakovačko-osječkoj nadbiskupiji, od srednjeg vijeka do danas. Kroz film upoznajemo poznatija i manje poznata stara marijanska svetišta, kao i samostane koji su očuvali marijansku baštinu. Upoznaju se stare knjige i duhovni stihovi istočno-slavonskoga književnog kruga i novijih pjesnika, a u glazbenom dijelu duhovna barokna i klasicistička glazbena tradicija Slavonije, te izvoran zvuk narodnog melosa i popijevki prisutan u tamburaškoj folklornoj glazbi. Dobiva se i uvid u muzejske zbirke i vrijedna marijanska slikarska djela. (IKA)

Čvrst karakter tvrđava je koja se može "srušiti", ali ne - osvojiti.
Dostojanstvo i prevlast životinjskog dijela u čovjeku uvijek se - isključuju.
Imam prijatelja koji je ateist, ujedno i humanist, a još nisam zaključio u čemu je - nedosljedan.
Zlo je odjeveno u najprivlačniju garderobu.
Tko je i razumski ukrijepio vjeru, na rubu otvorena groba može biti - optimist.
Ako ti je ponos važniji od tuđeg novčanika, postaješ bogati - siromah.
Stršiš li u sredini ljubomornih, pokušat ćete spustiti ispod - svoje razine.
Plodovi su rezultat pametna i uporna, ali i - blagoslovljena rada.
Dosljedan materijalist s altruizmom nema - zajedničkog nazivnika.
Pravo zadovoljstvo u zajednici ostvaruje se kad pojedinci dobiju - prava mjesta.
"Bezizlazne" situacije stvaraju junake ili se junaci - ubijaju.
Kad nepravdu nanose propovjednici pravde, dvostruko je - teška.
Ne uzrujavaj se ako "kasno pališ" - izbjeci ćeš mnoge sukobe.
Vlastitom žrtvom pobjeđujemo dva zla: svoje i onih koji su nas stjerali na Golgotu.
Velike ribe grizu, a male - samo uznemiruju.
Budući da je obescenjena biblijska preporuka praštanja, zločini - ne prestaju.
Stanko RADIĆ

- Zašto novi papa Franjo nije htio staviti na sebe zlatni križ?
- Možda on i ne zna što je zlato?!

NA SEMAFORU

Starica molila prolaznika da joj pomogne prijeći cestu.
- Vrlo rado, ali morate malo pričekati dok bude zeleno!
- Kad je zeleno, mogu prijeći i sama!

POBOŽAN ČOVJEK

Drago mi je da ste Vi pobožan čovjek! - župnik će doseljeniku.
- Po čemu to zaključujete?
- Vidim da se svaki put prekrizite kad izlazite iz kuće.
- Ah, to ja popravim kosu na čelu, zatim provjerim kako mi stoji jakna na ramenima i je li mi vozačka u džepu.

MLADA MAJKA

- Danas sam maloga naučila hodati! - htjela se susjedi pohvaliti mlada majka.
- Pa zar nemate automobil?

Kardinal Gianfranco Ravasi - JEDAN

MJESEC S MARIJOM - Na 103 stranice vrlo ukusno opremljene knjižice, 31 kratko razmatranje o Mariji za svibanj ili koji drugi mjesec, za svaki dan po jedno. Razmatranja se sastoje od kratka biblijskog teksta, meditacije ukorijenjene u bogate misli crkvenih otaca o Mariji te molitve nadahnute razmišljanjem. - **Narudžbe:** Pavao Crnjac, Mošćenička 3, 10110 Zagreb, a može se nabaviti i u katoličkim knjižarama.

Maja Filipić - PROBUDIT ĆU ZORU - MOJA

URA KLANJANJA - Na 49 str. autorica razmatra pred svetohraništem nad određenim svetopisamskim rečenicama. - **Nakladnik:** Župni ured sv. Petra, 21400 Supetar.

VENDELIN - Informativni bilten Vicepostulature - Godina XXI - br. 21 - ožujak 2013. -

Broj posvećen je 80. obljetnici smrti sluge Božjega. - **Izdavač:** Vicepostulatura o. Vendelina, Kaptol 9, 10000 Zagreb.

ZA VAŠ SVIBANJ!

Antonio Bello - MARIJA, ŽENA NAŠIH DANA

- 31. suvremeno razmatranje o Gospi koje može dobro poslužiti za svibanj - 30 kn.

Mario Jurišić - CVIJEĆE ZA MARIJU - Jednostavna razmatranja za mjesec svibanj za svaki dan po jedno - 30 kn.

Mario Jurišić - S MAJKOM MILOSRDNOM -

Svibanjska čitanja za svaki dan - Živo, kratko i jezgrovito - 25 kn.

Petar Lubina - VODIČ MARIJANSKOM

HRVATSKOM - Nakon uvoda o svetištima i hodočašćima, na 280 str. riječju i slikama pisac vodi kroz 107 marijanskih svetišta diljem krajeva gdje žive Hrvati, s nadnevcima glavnijih slavlja u njima, a na kraju donosi ukratko obrađene marijanske svetkovine, blagdane i spomendane s kalendarom marijanskih slavlja u hrvatskim marijanskim svetištima - 120 kn. - **Narudžbe:** "Marija", Trg G. Bulata 3, 21000 Split, tel/faks (021) 348-184, e-pošta: petar.lubina@st.t-com.hr

PUT U ŽIVOT - Molitvenik i obrednik - 50 kn.

MALI PUT U ŽIVOT - Obrasci vjere - 6 kn.

P. Lubina - MARIJANSKA HRVATSKA - Gospina svetišta među Hrvatima - Monografija s fotografijama u boji. 608 str. - 450 kn.

P. Lubina - VODIČ MARIJANSKOM HRVATSKOM

- Vodič kroz 107 hrvatskih Gospinih svetišta - u boji - 280 str. - 140 kn.

D. Aračić - MARIJA U RANOKRŠĆANSKOJ LITERATURI - 232 str. - 70 kn.

M. Babić - U MARIJINOJ ŠKOLI - S Marijom kroz liturgiju - Misli za homilije - 40 kn.

R. Šutrin - VJERNI DJEVICI SLAVNOJ - Nezaobilazni velikani duha i uma - 30 kn.

J. Šetka - HRVATSKA KRŠĆANSKA TERMINOLOGIJA - Kršćanski termini - 150 kn.

P. Lubina - MARIJA - MAJKA ISUSOVA I NAŠA - Što Crkva vjeruje i uči o Gospi - 40 kn.

P. Lubina - MOJA KRUNICA - Kako moliti krunicu - Kratka povijest i uzorci - 25 kn.

P. Lubina - KRUNICA NAŠIH DANA - Suvremena razmatranja uz molitvu krunice - 40 kn.

P. Lubina - KRUNICA - ŽIVOTNA SUPUTNICA - Uzorci molitve Gospine krunice - 40 kn.

P. Lubina - BOGORODICI DJEVICI - Izabrane marijanske molitve I. tisućljeća - 40 kn.

P. Lubina - MAJCI MILOSRĐA - Izabrane mar. molitve između dvaju raskola - 40 kn.

P. Lubina - POMOĆNICI KRŠĆANA - Izabrane marijanske molitve novijeg doba - 40 kn.

P. Lubina - UZORU NAŠE NADE - Izabrane marijanske molitve našeg doba - 40 kn.

P. Lubina - BLAŽENOM ĆE ME ZVATI - Prikaz najpoznatijih marijanskih molitava - 30 kn.

P. Lubina - STOPAMA NAZARETSKE DJEVICE - Marijanim tragom po Svetoj Zemlji - 50 kn.

M. Kirigin - S MARIJOM KROZ GODINU - Uz marijanske blagdane i krunicu - 30 kn.

A. Bello - MARIJA, ŽENA NAŠIH DANA - 31. suvremeno razmatranje o Gospi - 30 kn.

V. Glibotić - JEKA JEDNOGA VREMENA - Izbor uvodnih članaka iz "Marije" - 40 kn.

R. Tomelić - MOJA DJECA I JA - Crtrice iz života jedne majke i supruge - 40 kn.

J. J. Šimunović - KAKO ŽIVJETI KRŠĆANSKI? - Razmišljanja o kršćanskom životu - 40 kn.

M. Jurišić - CVIJEĆE ZA MARIJU - Jednostavna razmatranja za mjesec svibanj - 30 kn.

M. Jurišić - S MAJKOM MILOSRDNOM - Svibanjska čitanja - Živo, kratko - 25 kn.

Narudžbe: "Marija", Trg G. Bulata 3, 21000 Split, tel. (021) 348-184 ili 340-193.

Kazimir Barukčić, Frankfurt: Gospe od Zdravlja, utjeha si meni bila, u svakom novom danu davala si mi krila. Pod okriljem tvojim svetim, protječu moji dani, srce i dušu moju, mirom i ljubavlju i dalje hrani, uz dar; - **Jolanda Turković, Tinjan:** Dobroj Majci zahvaljujem na udijeljenim milostima i pod njezino okrilje stavljam sebe i sve svoje najmilije, uz dar; - **N. N., Frankfurt:** Nebeskoj Majci zahvaljujem na svim milostima i pod njezino okrilje stavljam sebe i sve svoje, uz dar; - **Angela Ilić, Varaždin:** Zahvaljujem Gospi Međugorskoj za ozdravljenje mog muža i svoje te i nadalje u njezine ruke preporučujem cijelu našu obitelj, uz dar; - **N. N., Frankfurt:** Majko Marijo, hvala ti na svemu! Bđij nada mnom i svim mojima, uz dar; - **Božena Bezek, Zagreb:** Hvala ti, Majko Božja, na svemu! Budi i dalje zaštitu meni i svim mojima, uz dar; - **Mira, Helena i Ivica Ivanović, Frankfurt:** Majko Božja, na svemu ti hvalal Bđij i dalje nad svima nama, uz dar; - **Ana Cimerman, Nedelišće:** Zahvaljujem Nebeskoj Majci na svim milostima i njoj izručujem sebe i sve svoje, uz dar; - **Manda Dančić, Frankfurt:** Gospe od Zdravlja, tebi hvala na svemu, a bđij i dalje nada mnom i svim mojima, uz dar; - **Marija Štimec, Nedelišće:** Dobroj Majci zahvaljujem na svim izrazima dobrote i pod njezino okrilje stavljam svoju obitelj, uz dar; - **Marija Arnold, Frankfurt:** Majko Božja, hvala ti na svim milostima! Čuvaj mene i sve moje, uz dar; - **Lukrica Dragičević:** Zahvaljujem Gospi za sretan povratak iz Australije i sve primljene milosti, uz dar; - **Marija Galić, Frankfurt:** Majko Božja, zahvaljujem ti na svim milostima i tebi preporučujem sebe i sve svoje, uz dar; - **Zdenka Buljubasić, Split:** Gospi zahvaljujem na brojnim milostima i njezinoj zaštiti izručujem sebe i svoje mile i drage, uz dar; - **Nediljka Mišetić, Vrgorac:** Gospe moja, na svemu ti hvalal Tebi i dalje pod okrilje stavljam sebe i sve svoje, uz dar; - **Venka Kovač, Posušje:** Gospi zahvaljujem na svemu i pod njezino zaštitu stavljam svoj dom i obitelj, uz dar; - **Justina Vela, Makarska:** Hvala ti, Gospe, na svemu što si mi dala! Budi i dalje nada mnom i mojima, uz dar; - **Vjeran Ivošević, Frankfurt:** Nebeskoj Majci zahvaljujem na svim milostima i njoj izručujem sebe i svoju obitelj, da nas čuva i brani, uz dar; - **Iva i Mirko Balajić, Karakašica:** Zahvaljujem Gospi Sinjskoj na svim milostima i pod njezino okrilje stavljam sebe i svoju obitelj, osobito mlade, uz dar; - **Blaženka Loth, Berlin:** Majko Božja, na svemmu ti hvalal Čuvaj i brani mene i moje najmilije, uz dar; - **Marko Čorić p. Ivana, Žeževica:** Zahvaljujem Majci Božjoj na svim milostima uz dar za širenje lista "Marija"; - **Marija Šimić, Valpovo:** Zahvaljujem dobroj Gospi na svim milostima i njoj preporučujem sebe i sve svoje, uz dar; - **Damir Kapetanović, Starigrad Paklenica:** Gospi zahvaljujem na brojnim milostima i preporučujem zdravlje duše i tijela svoje i svoje majke, uz dar.

MAJKO, I UNAPRIJED IH PRATI!

6. svibnja navršava se godina dana otkako je naš dragi suprug i otac

PETAR BITANGA

prešao iz našega u Očev zagrijaj. Zahvaljujemo Gospodinu što je preko njega izlio tolike blagoslove u naše živote i nastavljamo njegovu misliju mira, ljubavi i dobrote. Do ponovnog susreta u

Gospodinu, zahvalni:

*Supruga Anka i djeca Ivan, Marijan i Nediljka
s obiteljima
(Dar za "Mariju")*

4. svibnja 2013. navršava se 17 godina kako je svoj križni put na ovoj zemlji završio naš dragi

JAKOV (JAKICA) TADIĆ

I dalje neprestano živiš u našim srcima, mislima i molitvama. Počivao u miru Božjem!

*Supruga Marija i djeca s obiteljima
(Dar za "Mariju")*

O obljetnici prelaska u vječnost, 11. svibnja sjećamo se naše drage

č. s. NEVENKE VRLJIČ

Neka te Gospodin, kojemu si se za života srecem i dušom posvetila, nagradi životom vječnim!

*Tvoji najmiliji
(Dar za "Mariju")*

25. svibnja navršilo se 8 godina otkako je Gospodin zauvijek pozvao k sebi našega dragog

STJEPANA VERIGU

Dok ti zahvaljujemo na svemu što si učinio za nas tijekom života, zadržavamo te u nezabavnu sjećanju i za tebe molimo.

*Supruga i djeca s obiteljima
(Dar za "Mariju")*

26. svibnja obljetnica je smrti naše drage i nikad zaboravljene sestre

MIRJANE LUBINA

Vrijeme prolazi, a mi ne prestajemo na tebe misliti i za tebe moliti, iščekujući ponovni susret u posljednji dan.

*Tvoja braća sa svojima
(Dar za "Mariju")*

30. svibnja navršava se 9 godina otkako se Gospodinu zauvijek preselila naša draga

IVA MILARDOVIĆ

Zahvaljujemo Gospodaru života što smo te imali, s tobom rasli, odgajali se i zajedno kročili kroz život, a tebi na svemu, osobito na velikodušnu daru života i odgoju. Gospodin neka ti udjelji život vječni.

*Tvoji suprug, sinovi, kćerka i braća sa svojima
(Dar za "Mariju")*

Darovali su i tako omogućili siromašnijima primiti "Mariju", po: - 10 kn: **Mirjana Đurek**, Sibinj; - 20 kn: **Nikola Orazić**, Velika Gorica; **File Bajat**, Velika Luka; - 25 kn: **Radmila Kraljević**, Stankovci; - 30 kn: **Marija Bekavac**, Kaštel Nabkbelovac; **Vinka Čorić**, Vodice; **Anda Novak**, Radovan; **Dražena Medvedovski**, Jastrebarsko; **Anica Abramić**, Nard; **Obitelj Josipa Lakušić**, Rušćica; **Janja Katušić**, Valpovo; **Štefanija Zupčić**, Čačinci; **Marija Zalokar**, Zagreb; **Cecilija Barbiš**, Malinska; **Mirjana Pavlović**, Petrcane; **Marko Vrkić p. Mate**, Nova Sela; **Zvonimir Posavac**, Osijek; **Nada Anić**, Kruševo; **Neda Kalajžić**, Dusina; **Anda Džimbeg**, Otok; **Rajka Punoš**, Biograd n/m; **Marija Madecki**, Osijek; **Estera Vragović**, Rijeka; **Zora Kožul**, Široki Brijeg; **Mons. Janko Segarić**, Zadar; **Barbara Čolig**, Koprivnica; **Pavica Hajdić**, Dubrovnik; **Josip Marinov**, Vezac; **Luca Marković**, Otok; **Marija Vidović**, Metković; **Kornelija Ježina**, Murter; **Nikola Knežević**, Gr. Pavlovec; **Katica Jagatić**, Krašić; **Marija Marušić**, Podstrana; **Blanka Došen**, Jastrebarsko; **Župni ured**, Grohote; **Anica Dikanović**, Vinkovci; **Kata Stuparević**, Dubočac; - 40 kn: **Marija Tomaš**, Krilo Jesenice; - 50 kn: **Štefica Burić**, Jastrebarsko.

MARIJA SVIMA OBIILNO PLATILA!

PRIMATI I ČITATI "MARIJU" ZNAČI:

- **Hijeti produbiti svoju vjeru i ljubav prema Isusu preko njegove majke Marije;**
- **Biti sudionik sv. mise koja se slavi svake prve subote u mjesecu u 19 sati u sveetišu Gospe od Zdravlja u Splitu za suradnike, dobročinitelje, širitelje i čitatelje "Marije";**
- **Biti sudionik sv. mise koja se slavi prvog četvrtka u mjesecu u splitskomu sveetišu Gospe od Zdravlja za sve pokojne čitatelje i preminule članove obitelji pretplatnika lista "Marija".**

Anica Martinović, Berlin: Gospe moja, tebi preporučujem svoju obitelj i sve svoje, da nas čuvaš i braniš, uz dar; - **Martina Rončević ž. Antina, Staševica:** Gospi preporučujem zdravlje svoje i svoje obitelji, uz dar; - **Luka Tukarić, Frankfurt:** Nebeskoj Majci preporučujem zdravlje duše i tijela svoje i svih svojih, uz dar; - **Katica Vrščak, Zagreb:** Majko Božja, pod okrilje tvoje stavljam sebe i sve svoje, uz dar za "Mariju"; - **Ružica Kelava, Frankfurt:** Majko Božja, tebi pod okrilje stavljam sebe i sve svoje mile i drage, uz dar; - **Marija Gojević, Dugo Selo:** Majci Božjoj preporučujem sebe i sve svoje najmilije, uz dar; - **Ivana Šunjić Antina, Staševica:** Preporučujem Gospi zdravlje svoje i svih svojih najmilijih, uz dar; - **Katarina Šakić, Frankfurt:** Pod tvoje okrilje, Majko, stavljam sebe i sve svoje najmilije, uz dar; - **Ruža Dijanić, Kloštar Ivančić:** Majci Božjoj u zaštitu preporučujem sebe i svoju obitelj, uz dar; - **Siniša Zoranović, Osijek:** Nebeskoj Majci pod okrilje stavljam sebe i svoju obitelj, uz dar; - **Antoneta Jaky, Frankfurt:** Tebi, Majko, pod okrilje stavljam sebe i sve svoje, uz dar; - **Brigita Mravičić, Tučepi:** Gospi preporučujem svoju obitelj i sve svoje drage, uz dar; - **Tihna Kežić, Staševica:** Preporučujem Gospi zdravlje svoje i svih svojih milih i dragih, uz dar; - **Željko Brdar, Frankfurt:** Majko Božja, tebi preporučujem sebe i sve svoje, uz dar; - **Ivan Jermelić p. Stanka, Split:** Preporučujem se Majci Božjoj za neprijatelje obiteljske i narodne, uz dar; - **Stana Hodak, Zagreb:** Majci Božjoj preporučujem sebe i sve svoje, uz dar; - **Vinka Hašek, Zagreb:** Nebeskoj Majci izručujem sebe i sve svoje najmilije, uz dar; - **Ilka Matić, Prigorje Brdovečko:** Majci Mariji preporučujem sebe i sve svoje, uz dar; - **Bosiljka Kužić, Staševica:** Gospi preporučujem zdravlje svoje i svojih najmilijih, uz dar; - **Brigita Salopek, Stari Mikanovci:** Preporučujem nebeskoj Majci sebe i svoju obitelj, uz dar; - **Snježana Petrušić, Staševica:** Gospi preporučujem zdravlje svoje i svih svojih, uz dar; - **Marija Kuštera, Split:** Gospe moja, tebi u ruke izručujem sebe i sve svoje, da nas vodiš, uz dar; - **Lucija Gavranović, Kirschheim:** Gospi pod okrilje stavljam sebe i svoju obitelj, uz dar; - **Neda Gnječ ud. Ivaniša, Staševica:** Gospi preporučujem zdravlje svoje i svoje obitelji, uz dar.

MAJKO, POSLUŠAJ NAŠE VAPAJE!

MARIJA - vjerski list za Marijine štovatelje

Osnivač i izdavač: Provincijalat Franjevačke provincije presv. Otkupitelja, Split;
Urednik: fra Petar Lubina - Adresa Izdavača, Uredništva i Uprave: Trg Gaje Bulata 3, 21000 Split;
tel/faks (021) 348-184 ili tel.: 340-190; e-mail: petar.lubina@st.f-com.hr.

List izlazi svakog mjeseca, osim u kolovozu i rujnu. - Cijena: pojedinačni broj 7 kn; godišnja pretplata 70 kn; za inozemstvo 15 eura ili 18 USD ili odgovarajući iznos u drugoj valuti - običnom poštom. Zračnom poštom:

Amerika i Kanada 25 USD i Australija 35 AUD. Na više od 10 primjeraka, 10 % popusta.

Naš račun: ("Marija" - Split) 2330003-3200726444 poziv na broj 40139576001 Splitska banka, SG Group; devizni račun: SG Splitska banka, 40139576026 EUR; IBAN HR 76 2330 0033 2007 2644 4; SWIFT: SOGE HR 22;

Tisak: "Slobodna Dalmacija print" d.o.o. - Split.

Petar Ćurić, otac pok. misionara fra Vjeko (+21. II. 2013. - Lupoglav, Osova); - **Jelena Koren**, majka fra Matijina i fra Josipova (+1. III. 2013. - Nedelišće); - **Č. s. Maristela Tarabokija**, SM (+7. III. 2013. u 55. g. - Split); - **Marija Tudor Varbonka** (+13. III. 2013. u 94. - Hvar); - **Matilda Makar**, majka svećenika Stjepana (+16. III. 2013. u 82. g. - Dekanovac); - **Anica Krolo** (+17. III. 2013. - Kamensko); - **Vinko Pejić**, otac fra Marinkov (+17. III. 2013. - Gornja Obodnica, Breške); - **Mila Šabić p. Ivana** (+17. III. 2013. u 65. g. - Zmijavci); - **Luka Marinović** (+18. III. 2013. - Otok); - **Zorka Kundid Kapića** (+18. III. 2013. - Runovići); - **Josip Đurdenović**, otac fra Bernardov (+19. III. 2013. u 62. g. - Đurdenovac); - **Antun Makjanić** (+19. III. 2013. u 86. g. - Sveta Nedilja); - **Don Ivan Pavlović** (+20. III. 2013. - Zagreb-Gradac); - **Ruža Odobašić** (+22. III. 2013. u 81. g. - Slavonski Brod); - **Mate Lučić Pusarić** (+25. III. 2013. u 81. g. - Jelsa); - **Mate Beževan Bilkin** (+30. III. 2013. - Njemačka-Runovići); - **Mons. Josip Mangotić** (+31. III. 2013. - Rijeka, Grobnik); - **Luči Polarić r. Tudor** (+2. IV. 2013. u 55. g. - Brusje); - **Mila Kujundžić ud. Luke** (+4. IV. 2013. - Kamenmost); - **Vlč. Mate Vukoja** (+5. IV. 2013. u 75. g. - Duisburg-Walsum, Ledinac); - **O. Ivon Mengušić**, OFM (+6. IV. 2013. u 92. g. - Split); - **Milica Čović** (+6. IV. 2013. u 74. - Lučane, Sinj); - **Manda Draga Perić**, majka č. s. Marije (+6. IV. 2013. - Kamenmost, Podbablje); - **O. Ferdinand Takač**, DI (+6. IV. 2013. - Bratislava, Češka); - **Marija Bošković ud. Stipana** (+7. IV. 2013. u 75. g. - Bristivica); - **Ivaniš Gnječ** (+7. IV. 2013. - Stasevica); - **Anda Jukić Kosa** (+8. IV. 2013. u 72. g. - Tijarica); - **Vlč. Zdenko Skender** (+8. IV. 2013. - Gospić); - **Jura Babačić** (+9. IV. 2013. - Podgreben, Prhovo); - **Nevenka Vučković** (+9. IV. 2013. u 59. g. - Sinj); - **Ante Šučur Kelić** (+10. IV. 2013. - Kamenmost); - **Šima Prolić**, majka fra Mladenova (+11. IV. 2013. - Satrić, Potravlje); - **O. Stjepan Kušan**, DI (+11. IV. 2013. u 69. g. - Zagreb); - **Mila Perić r. Todorić, Levanduša** (+13. IV. 2013. - Kamenmost).

OBDARI IH, GOSPODINE, ŽIVOTOM VJEČNIM!

SADRŽAJ

Na putu nismo sami (Urednik)	161
Susret Starog i Novog zavjeta (Benedikt XVI.)	164
U službi Duha Svetoga (I. Bodrožić)	166
"(O)živio govor mržnje!" (S. Jerčić)	168
Zdravomarija (M. Crvenka)	170
Ljekarnica nebeska (V. Mihetec)	171
Aelred iz Rievaulxa: Marijino duhovno majčinstvo (dar-ko)	172
Posrednik i Posrednica (M. Babić)	174
Gospina darovnica (A. B. Periša)	176
Izazovi Gospina mjeseca (D. De Micheli Vitturi)	178
Marijo, svibnja Kraljice! (R. Šutrin)	180
I blagdansko nazivlje puno govori (P. Lubina)	182
Hvala ti, Majčice! (R. T)	184
Nagrađeni literarni rad	186
Kako smo postali - po Bogu braća (M. I. Čagalj)	188
Vjerne u očekivanju slave (Kajo)	190
Marija, Majka Crkve (S. Marija)	192
Njegove ruke (A. Vrček)	193

OVAJ BROJ "MARIJE" POTPISAN JE ZA TISAK 16. OŽUJKA 2013.

RIJEKA

Marija Pomoćnica

Na uzvisini ponad Podmurvica u Rijeci, nalazi se salezijanska župna crkva Marije Pomoćnice. Velika je to trobrodna građevina neoromaničko-lombardijskog stila, koje srednja lađa nadvisuje pokrajnje, a ispred je prostrano stubište. Svodovi su nad lađama od erkalita, čime je smanjena težina. Nad portalom se ističe u srednjoj niši lik Marije Pomoćnice. Radovi oko gradnje salezijanske crkve prema nacrtima arhitekta Enea Ronca iz Verone, započinju u svibnju 1929. Kamen temeljac blagoslovljen je 25. lipnja 1933., a izgradnja je završena za svega 16 mjeseci pod vodstvom riječkog arhitekta Giovannija Maria Cureta. Pod krov je stavljena u kolovozu 1934., a sedam novih zvona za nju blagoslovljeno je 14. listopada 1934. Posvetio ju je 21. listopada 1934. biskup Antonio Santin, kad je slavljeno i Don Boscovo proglašenje svetim. Uređivanje crkve nastavljeno je nakon posvete. Tako je g. 1935. popločan oltarni prostor, postavljena je pričesna ograda, kamenica za vodu te izrađen taracasti pod, a 26. rujna 1936. stavljene su postaje križnog puta u kamenom reljefu koje je izradila tvrtka Arrighini. Klupe su nabavljene 1937., a prof.

Giovanni Moro iz Udina oslikao je g. 1941. sve tri apside. Veliki (230 cm) kip Marije Pomoćnice (rad kipara Santifallera iz Ortisea kraj Udina u Italiji) prenesen je 11. srpnja 1941. iz crkve benediktinki i postavljen u novoj crkvi, koja 5. listopada 1941. postaje i župnom. Biskup Ugo Camozzo toga dana blagoslivlje i kruni novi, 220 cm visok drveni kip. U prosincu 1941. nabavljeno je zvono za zvončić nad novom sakristijom, a sljedeće godine pojačala za njegov zvuk. Nakon g. 1941. moralo se pristupiti ponovnom zidanju glavnog oltara, preuređenju pokrajnjih apsida (prema planu slikara G. Mora), podizanju sakristije kraj crkve i krstionice (koju je oslikao Domenico Forgiani). Osim glavnoga, od kararskog mramora, crkva ima i četiri pokrajnja oltara. Od raznobojna su mramora, a izrađeni su u radionici L. Arrighinia u Pietrasanta.

Po dovršetku uređenja, biskup U. Comozzo 6. lipnja 1942. posvećuje crkvu i u njoj obnovljeni kip, koji se danas uzdiže usred perivoja ispred nje. U novije vrijeme u crkvi je podignuto i pjevalište. Nakon što talijanski salezijanci napuštaju Rijeku, g. 1945. hrvatski salezijanci preuzimaju vodstvo crkve i ustanove kraj nje. Danas je to središnja crkva štovanja Marije Pomoćnice za Istru i Hrvatsko primorje. Vjernički puk posebno se u nju okuplja za blagdan naslovnika, 24. svibnja.

NASLOVNA SLIKA: Marija Pomoćnica - Torino (Tommaso Andrea Lorenzone)

SLIKA NA OMOTU: Crkva Marije Pomoćnice u Rijeci

